

kezdenek
II. emelet
égben, —
kra nézve
megadat-
atárnapja
p. délután
ug. 31. —
irmester.

szavak
üzleti
Felvi-
szolga-
tet este
ivatal.

2-12

golesobb
nyí u. l.
1.44
4 stb.
3305

emorvo-
üen ké-
lát-
küzleté-
échenyi
kossági
1266

ök, ru-
gmoder-
állalom
é, Ro-
5297

ragakö-
kivitel-
an áru-
ít, át-
kszert,
vala-
Szent
5315

agyobb
és ese-
um. —
yanott
eikkek
k.
1226

y ue-
sötét-
rkom-
emlék,
ot, szí-
éghéz

ök és
elme-
La-
5272

orki-
Ki-
1336

s ki-
URY
utaj-
gget-
yom-
v. és
f kir.

Debreceni független Újság

politikai napilap

Megszűnt a sztrájk a debreceni kőművesiparban

Hétfőn munkába állnak a timárok is — Megegyezés a festőszakmában — Csak az István-gőzmalomban folyik tovább a bérharc

Mint megírtuk, pénteken az iparügyi miniszter kiküldötte, Jakab József főmérnök, miniszteri biztos folytatta a debreceni sztrájkok ügyében az egyeztető tárgyalásokat.

A timáriparban megegyezés is jött létre, mert hétfőtől kezdve az eddigi 11—12 órás napi munkaidő helyett 9 és fél órát dolgoznak a timárok.

A legfontosabb szakmában, a kőművesipari bérharcban is létrejött végre a megegyezés.

A munkaadók azt az ajánlatot tették, hogy

a szakmunkásoknak 50, illetve 62 filléres órabéretet, a segédmunkásoknak 30 filléres, az állványozóknak pedig 44 filléres órabéretet fizetnek.

A munkások ezt péntek esti gyűlésükön elfogadták azzal, hogy amennyiben a tárgyaláson részt nem vett Tóth Testvérek és vitéz Sipos László építőmesterek is csatlakoznak ehhez a megállapodáshoz, akkor náluk is megindul a munka.

Az iparhatóságnál aztán szombaton délelőtt Jakab József főmérnök, miniszteri biztos póttárgyalást tartott a pénteki tárgyaláson más elfoglaltságuk miatt részt nem vett Tóth Testvérek és vitéz Sipos László építészcegekkel s ezek is hozzájárultak a békés megoldáshoz.

A munkások ezt örömmel vették tudomásul és így

most már nincs akadályának, hogy a régóta húzódozó kőművesstrájk befejeződjék és hétfőn meginduljon a munka.

Ugyancsak békés megegyezéssel befejeződött a festősztrájk. A munkások ebben a szakmában hétfőn felvették a munkát azzal, hogy ha ezen a héten nem lesz megegyezés a bérkérdésben, a sztrájkot folytatják.

A munkaadók és munkások között azonban sikerült a kollektív szerződést létrehozni.

E szerint a felszabadulás után egy évig 40, 1—2 évig 45, 2—3 évig 50, 3—5 évig 55, 5 éven felül pedig 62 fillért kapnak a festőmunkások.

A segédmunkások órabére 30 fillér, az önállóan dolgozó szakmunkások bére megállapodás szerint alakul. Ezzel a kollektív szerződéssel a festőiparban is helyreállt a béke.

Az István-gőzmalomban a

helyzet nem akar javulni.

A malom pénteken azt az ajánlatot tette, hogy a bérharcban álló 38 munkás közül 15 munkást hajlandó visszavenni azokra a munkahelyekre, amelyek az idegen munkások felvétele után megmaradtak. A miniszteri biztosnak az volt a kívánsága, hogy ez a 15 munkás nagyesaládú ember legyen. A

munkásság szombaton délelőtt 11 órára ígérte a választ, amely félórával előbb be is futott. Eszerint a munkásság

mindenki szabad elhatározására bízta, hogy vissza akar-e menni a munkahelyére és be is jelentette azt a 15 nagyesaládú munkást, aki hajlandó ismét felvenni a munkát.

Leleplezték a Déri-muzeumban Boros Jenő amerikai ezredes ajándékát: a nagyértékű Van Dyck képet

Darányi Kálmán miniszterelnök és Lázár Andor igazságügyminiszter jelenlétében ünnepélyes keretek között vette át a nagylelkű ajándékot a város

A Hajdúhétre érkező Darányi Kálmán miniszterelnök szombaton délután kíséretével együtt a Lél sínautóbuszral futott be Hajdúszoboszlóra. Kíséretében voltak Tasnádi Nagy András, Mikecz Ödön és báró Vay László államtitkárok, Fáy István főispán és Rásó István alispán, Eliássy Sándor vidéki főkapitány, Megay-Meissner Károly, Gergelyffy András, Molnár Imre, vitéz Bánsághy György képviselő.

A pályaudvaron Lázár Andor igazságügyminiszter fogadta a miniszterelnököt, akit Márton Gábor polgármester, Ádám Gyula fűrdőorvos és Veres Béla fűrdőigazgató üdvözöltek. A miniszterelnök négyesfogaton ment a fűrdőtelepre, annak megtekintése után pedig gyalog elsétált a hóforráshoz. Visszatérve, a fűrdő terraszán volt uzsonna, ami után autókön kíséretével együtt bejött Debrecenbe és Fáy István főispánnál a vármegyeházán szállott meg.

Este 7 órakor a miniszterelnök és kísérete a Déri-muzeumba ment, ahol a díszteremben Debrecen város törvényhatósági bizottságának számos tagja és a város előkelőségei gyűltek egybe, hogy jelen legyenek

a Boros Jenő amerikai magyar ezredes által a Déri-muzeumnak ajándékozott Van

Dyck-kép leleplezésén.

A miniszterelnököt és kíséretét nagy éljenzéssel fogadta. Darányi miniszterelnök és Lázár igazságügyminiszter pár szót váltottak dr. Maklár Károly püspökkel, majd Zöld József helyettes polgármester lépett az emelvényre, üdvözölve a miniszterelnököt és a vele együtt megjelent előkelőségeket. Rámutatott azokra a százados kapcsolatokra, melyek Debrecen nemesei Hajdú vármegye közönségéhez fűzik és örömet fejezte ki, hogy amikor a miniszterelnök meglátogatja a Hajdúságot, Debrecenbe is eljött. Köszöntötte Lázár igazságügyminisztert, mint a város képviselőjét, hangoztatva, hogy végeredményben neki köszönhető az, hogy Boros Jenő amerikai magyar hazánkba gazdag ajándékkal látogatta meg Debrecen.

Lázár Andor igazságügyminiszter hangsúlyozta, hogy a kép idejuttatása tekintetében neki érdeme sincs. Ennek sokkal mélyebb okai vannak, minthogy ilyen okot egy képviselő a saját kerületével szemben meg tudott volna teremteni. Hogy ez a kép idejuttott és hogy társai odajutottak, ahol vannak, annak a magyarázata

a magyar föld végtelenül erős vonzóereje.

Elveszítette ezt a hazát az, aki a messze tengerentúlra költözött, de

Köztük van olyan is, aki már 41 esztendeje szolgálja a malmot.

A malom igazgatósága azonban a szombat délelőtti tárgyaláson kijelentette, hogy csak 8 és nem 15 munkást hajlandó visszavenni

és pedig nem azokat, akiket a munkásság bejelentett a miniszteri biztos kívánsága szerint a nagyesaládúakból, hanem másokat. A malom által megjelölt munkások közül azonban egy sem hajlandó visszamenni, csak akkor, ha mind a 38 bérharcban álló munkást visszaveszik. Így tehát hiába teljesítette a munkásság a miniszteri biztos kívánságát, nem sikerült megegyezésre jutni a malom igazgatóságával. Erről a helyzetről Jakab József miniszteri biztos jelentést fog tenni az iparügyi miniszternek.

mégis hívja vissza és úgy érzi, hogy neki tettekkkel kell megmutatnia, hogy hű fia hazájának és nemzetének. Ennek a képek társai vannak a Szépművészeti Múzeumban, a Bazilikában és a közoktatásügyi minisztériumban. Beszélgettem Boros Jenő barátommal és ő azt mondotta, hogy a Bazilikában levő igen nagyértékű képet nem ingyen ajándékozta a fővárosnak:

a maga számára egy sírhelyet kért érte.

Egy külföldön élő magyarra nézve ez igen jellemző. Ez a kép, amit Debrecen város Déri-muzeuma számára kapott, kiváló szakértők szerint Van Dyck-nak, a nagy flamand mesternek a műve. Boros Jenő a debreceni Déri-múzeum iránti szeretetével a magyar hazá iránti szeretetét akarta kimutatni és örülni kell, hogy vannak még külföldi magyarok, akik nem vesztették el hazájukat és akiket hazájuk nem vesztett el.

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után

szétnyílt a függöny és láthatóvá vált a hatalmas méretű festmény, amely nemes lovat ábrázol lóval és két csatlóssal.

Zöld József helyettes polgármester köszöntö meg az igazság-

BUDAPEST

adós körben

BÉCSET

vasszi szelekcióval a kalcium

Standard EXTRA

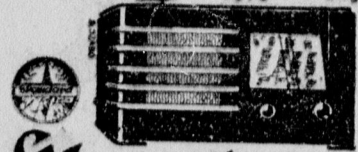
Változat

Készlet ára P 198.-

Egyen-értékű

Készlet ára P 217.-

Egygombhangolás

**Standard
EXTRA**

ARANY SOROZAT

Fenti készüléket készséggel bemutatja a

Földes Sándor cég,

Püspöki palota.

ügyminiszter szavait, kijelentve, hogy Debrecen város meg fogja találni a lehetőséget arra, hogy úgy köszönje meg az adományt, amint azt az ajándékozás nemeslelkűsége s az ajándék értéke megérdemli. Kérte az igazságügyminisztert, addig is

tolmácsolja Debrecen halás
köszönését

az adományozó nagy műgyűjtő

Moskovits József úriszabósága

A legmodernebb divat szerint készíti

elegáns ruháját,

raktáron levő legfinomabb anyagokból és behozott szövetekből

Piac u. 41. Alapított 1900.

előtt és biztosítsa arról, hogy a kép a magyar kulturális élet gócpontjában nagyon jó helyen van.

Ezzel az ünnepély véget ért és a megjelent előkelőségek rövid kíséretét tették a Déri-múzeumban.

Este az Arany Bikában volt vacsora az előkelőségek tiszteletére. A lakomán megjelentek: dr. Darányi Kálmán miniszterelnök, dr. Lázár Andor igazságügyminiszter, Maklár Károly püspök, Lindenberger János apostoli kormányzó, Tasnádi Nagy András, Mikecz Ödön, báró Vay László államtitkár, Rakóczy Imre sajtófőnök, Fáy István főispán, Rásó István alispán, Zöld József helyettes polgármester, Csikész Sándor egyetemi rektor, Sieglér Géza vegyesdandár parancsnok, Oláh Lajos táblaelnök, Inántszy-Papp Elemér miniszteri osztályfőnök, Lossonezy István, a tisztántúli mezőgazdasági kamara elnöke, Eliássy Sándor vidéki főkapitány, Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály miniszteri osztálytanácsos, Máté Imre, az országos mezőgazdasági kamara igazgatója, Benkő Géza, vitéz Mezősér András, Ronkay Ferenc képviselő, vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgató, Ince Péter és Csánk Béla miniszteri titkárok, Balogh István párttitkár.

Vacsora után a miniszterelnök és kísérete nyugovóra tért és vasárnap reggel autókön mennek a Hajdúhét megnyitására Hajdúböszörménybe.

Fülpöné Moskovits Lili

Legújabb divat szerint készíti

női angol

kosztümöt és kabátot

élsőrendű kivitelben.

Piac u. 41. Bejárat a kapu alatt.

A negyedik országot járja már a kormányzói pár

Stresa, szeptember 4. Horthy Miklós kormányzó és felesége tegnap elhagyta Svájcot és este az olaszországi Stresába érkezett. — Immár

a negyedik országot

járja a kormányzói pár, akiket — a szigorú inkognitó ellenére — mindenütt a mély tisztelet ösztönözve fogadnak külföldi útjukon.

A tegnapi autót a Szentgottfard-hágón keresztül vezetett. A hágó legmagasabb pontján a kocsit megállt és

Horthy Miklós kormányzó lefénykepezte az itt emelt pilótaemlékművet.

Stresában, megérkezésük után a kormányzó és felesége rövid sétát tett a Maggiero-tó partján. Mindenki utánuk fordult, hogy még egy pillantást vehessen tisztelettel parancsoló megjelenésükre.

Este a szálloda éttermében vacsorázott a magyar államfő és felesége. A kormányzó szmokingban volt, a főméltóságú asszony sötétkék estélyi ruhát és nerz keppet viselt.

Ma délelőtt Horthy Miklós kormányzó és felesége elhagyta Stresát. Milánón át a comói tóhoz utaznak és ott két napot fognak tölteni.

Róma, szept. 4. Horthy Mik-

lós kormányzó és felesége római úti programjának legfőbb állomása Milánó volt. A kormányzói pár két gépkocsija reggel elindult a stressai Grand Albergo delle Isola Borromesből és a délelőtt folyamán megérkezett Milánóba. A kormányzó és felesége megtekintették az északolaszországi metropolisz nevezetességeit, elsősorban Olaszország legmonumentálisabb templomát, a Dómot, a világhírű Scalaszínházat, a pályaudvart, amelyet Európa egyik legnagyobb pályaudvarának tartanak. A kormányzói pár délután a Comoi tó partján levő Cernobbioba utazott, amely a tó legszebb pontján fekszik. Itt a kormányzói pár és kísérete a Villa D'Esteben szállt meg.

Záporosó, zivatar

Hazánkban a nyugati határszélén ma délután már megkezdődött az óceáni levegő beszívargása. Az ország középső keleti részein még eléggé esendes volt az idő.

Jóslás: Kissé élénkebb nyugati, északnyugati légáramlás, több helyen, elsősorban a délutáni és esti órákban záporosó, zivatar. A hőmérséklet az ország nyugati részében kissé eszik, keleten még alig változik.

A magyar rádiógyárak őszi ujdonságait már bemutatja,

KATZ-rádió

Piac utca 60.

Francia kikötőbe menekült az angol hajókat torpedózó közlársasági tengeralattjáró

Sansebastien, szeptember 4. Egy spanyol állampolgár, aki beszélgetést folytatott a C 4 közlársasági tengeralattjáró legénységének tagjaival, most érkezett vissza Spanyolországba. A C 4 tengeralattjáró pénteken érkezett a Bordau melletti Verdon francia kikötőbe. A legénységgel folytatott beszélgetés alkalmával kiderült, hogy a C 4 közlársasági tengeralattjáró követte el a Havock angol torpedóromboló elleni támadást, miközben a tengeralattjárót megrongálták a torpedórombolók bombái, amelyekkel a Havock a támadást viszonozta.

Saint Jean de Louis, szeptember 4. Megerősítették azt a hírt, hogy a potesi börtönben fogvatartott politikai foglyokat a vörös milícia meggyilkolta. A

vörös népbiztos midőn megtudta, hogy a nemzeti haderők megérkeztek s így el kell hagyni állását, utasításokat adott, hogy a politikai foglyokat szállítsák át Gijon városába. A foglyok kíséretére kirendelt milícia-különítmény parancsnoka azonban a börtön udvarán sorakoztatta s tüzelni kezdett rájuk gépfegyverből. Mind egy szálig agyonlőtték őket.

Santanderi harctér, szeptember 4. A Havas iroda különtudósítója jelenti: A nemzetiek péntek délután bevették Potes városát, amelyet már előbb átkaroltak. Péntek este a nemzetiek előrenyomulása egészen Sandes-falváig jutott el, amely Potestől nyugatra fekszik. Az ellenség alig tanusított ellenállást.

Bizonytalan még Mussolini németországi útja

Róma, szeptember 4. Politikai körök értesülése szerint a Duce berlini útjának időpontja még nincs véglegesen kitűzve. Legvalószínűbb azonban az, hogy Mussolini szept. 24-én indul el Németországba, mégpedig az eddigiek szerint Ausztrián keresztül vonaton. A Duce Münchenben szállna ki. Mussolini felferesi először Hitlert s vele

együtt megy Berlinbe, ahonnan a mecklenburgi német naggyakorlatokra indulnak.

Mussolini, ugyancsak az olasz politikai körök értesülése szerint előrelátólag szept. 29-én utazik vissza Berlinből Rómába. Utján Ciano külügyminiszteren kívül több tábornok is elkíséri.

Átpártolt egy mandzsu hadosztály a kínaiakhoz

Sanghai, szeptember 4. Mint a hivatalos kínai hírszolgálati iroda jelenti, Csahar tartomány északi részén állomásozó második mandzsu hadosztály átpártolt a kínaiakhoz és ezentúl a nankingi központi kormány hadseregében folytatja a hadműveleteket.

Sanghai, szeptember 4. A város előtt horgonyozó külföldi hajók parancsnokainak nevében Anglia, Franciaország s az Egyesült Államok főkonzuljai felszólították a harmadik japán flotta parancsnokát, hogy a Huangpunál a japán főkonzulátus közelében horgonyzó hajókat vezényelje el és a japán főkonzulátustól számítva a Huangpu partján tartsák be az 1500 méter távolságot. Ugyanakkor a főkonzulátus

felszólította Nagy-Sanghai főpolgármesterét, hogy a kínai csapatokat vonja vissza Butung vidékére. A főpolgármester kijelentette, hogy a főkonzul követelését Nankingba továbbítja.

London, szeptember 4. A Daily Express jelenti, hogy Sanghaiban éjféltájban elterjedt hírek szerint a nagy japán támadás, amelyet a légi haderő, a szárazföldi útegek és a hadihajók leghevesebb bombázása készített elő, nemcsak megakadt, hanem a kínai csapatok meglepetésszerűen megtámadták a hatvan ezer főnyi japán haderőt és öt helyen áttörték a huszonöt mérföld hosszú arcvonalat, amelyet tizenöt mérföldes szakaszon felgyöngöltek.

A WINDSORI HERCEG ŐSZI PROGRAMJA

London, szept. 4. A Daily Express értesülése szerint a windsori herceg november végén, de legkésőbb húsvétra valószínűleg

hazatér Angliába.

Néhány nap múlva valószínűleg meg fogja látogatni őt a kenti herceg és hercegnő Jugoszláviából való hazatértükben. A windsori herceg ezévi programja különben a Daily Express szerint a következő:

Szeptember és október: Látoga-

tás Magyarországon, a hortobágyi pusztán.

Október és november: Tartózkodás az Adria partján. November: Utazás Portugáliába. Karácsony: Cannes vagy Enzesfeld.

Egyhangú választás Bonyhádon

Szekszárd, szeptember 4. A bonyhádi választókerületben szombat délelőtt 1 óráig csupán Perczell Béla ajánlasi íveit nyújtották be. Így tehát a 12-i választáson Perczell Bélát egyhangulag fogják a bonyhádi kerület képviselőjévé választani.

Szülők figyelmébe minden kivitelben kaphatók

Gyógy betétes cipők

Mandel Lipót R. T.

nagy raktárban
márkás cipők
Piac ucca 28.

Debrecenben történt először, hogy az új ügyvédi rendtartás alapján kéri tartozásának megfizetését egy ügyvédtől

Annakidején, amikor az igazságügyi miniszter bejelentette az új ügyvédi rendtartásról szóló törvényt, a magyar ügyvédi kar egyöntetűen állást foglalt a tervezet egyes részei ellen. Tiltakozást jelentett be a javaslat bizonyos ré-

akar kényszeríteni arra, hogy fizesse meg tartozását.

Az egyik debreceni ügyvédnek egy égnél tartozása van. A cég ügyvédje felszólította az ügyvédet, kéri a tartozás kifizetését, egyben a következőket írja:

»Amennyiben tartozását nem

fizeti meg, figyelmeztetjük az új ügyvédi rendtartásra és hangsúlyozzuk, hogy január elsején megkérjük a csődöt Ön ellen.»

Világosan szólva tehát a felszólítás arra hivatkozik, hogy az ügyvéd el lehet készülni arra, hogy vagyontalanságáról értesítik az ügyvédi kamarát, amely kénytelen lesz törölni tagjai sorából. Abban az esetben, ha addig nem rendezte tartozását.

Ez tehát az első eset, hogy egy ügyvédet az új rendtartásra való hivatkozással szólítanak fel tartozása megfizetésére.

Kerékpárt részletre

Keszternél

vehet legolcsóbban.

Külső gumi	3.80
Tömlő	1.44
Csengő	0.38
Küllő	0.04
Wim lánc	2.80

szei ellen a debreceni ügyvédi kamara is, amely szintén méltánytalanul és helytelenül tartotta az új ügyvédi rendtartás egyes szakaszait.

Az idén tavasszal a képviselőház elé került az új ügyvédi rendtartás. Ekkorára azonban már alapos módosítások történtek és a képviselőház el is fogadta a módosított javaslatot s ennek alapján az új ügyvédi rendtartás törvényerőre emelkedett.

Ennek a rendtartásnak van egy rendkívül érdekes szakasza, amely nagyon komolyan érinti az ügyvédtársadalmat. Kimondja ugyanis a rendtartás, hogy az ügyvédek meg nem fizetett tartozásainak nagyon súlyos következményei lehetnek. Eszerint, ha az ügyvéd ellen csődöt kér a hitelező, de a bíróság az ügyvéd anyagi helyzete — magától értetődően — gyenge miatt nem rendel el a csődöt, akkor a bíróság határozata közzétendő az ügyvédi kamarával.

A szakasz további részében rámutat arra a súlyos következményre, mely a csőd el nem rendelésével jár. Amennyiben ugyanis a bíróság nem rendel el a csődöt — rendelkezik a törvény —

a bíróság ezt megküldi az ügyvédi kamarának, amely az illető ügyvédet köteles törölni a kamara tagjainak sorából.

Ez nem jelent egyebet, mint azt, hogy az ügyvéd, kit a kamara törölt tagjai sorából, nem gyakorolhatja tovább a mesterségét.

Az új ügyvédi rendtartás 1938 január 1-én lép életbe. Ezzel kapcsolatosan azonban máris történt lépés — éspedig Magyarországon Debrecenben először —

amely egy ügyvédet az új, január elsején életbe lépő rendtartásra való hivatkozással

Vígsház

A legmulattatóbb magyar vígjáték:

Sportszerelem

Salamon, Latabár, Dolly — Rajna Alice — Kondor Ibolya főszereplők.

Előadások: ma 3-5-7-9 órakor.

Hétfőn 5-7-9 órakor.

Sehol az országban nincs annyi munkanélküli kézműiparos, mint Debrecenben

Dul a testvérharc — Össze kell fogni az iparosságnak

A magyar kézműiparosság a múltban mindig becsületes, tisztességes foglalkozás volt — mondta egyik beszédében Bornemisza Géza iparügyi miniszter — a szorgalmas kézműiparos mindig jó megélhetést tudott magának teremteni, sőt vagyont is gyűjteni...

A magyar kézműiparosság most is becsületes és tisztességes foglalkozás, vagyont gyűjteni azonban most már nagyon nehéz ezzel a becsüle-

POMPOLA

úriszabó

készít mindennemű férfiruhát. Elsőrangú munka. — Legújabb szabás. — Boesky fiúruhák. Csapó ucca 34. szám, udvar.

tes és tisztességes foglalkozással. Debrecenben 3500 kézműiparos nyolcvan százaléka munkanélküli tengeri életét, körülbelül 2800 kalapács, gyalu és vakolókanál pihen már hosszú évek óta.

A kormány is belátta és átérzi ennek a hatalmas termelőszíntestnek súlyos bajait, éppen ezért számos ígéretet tett, hogy a legégetőbb kérdéseket rendezni fogják és segítenek ezen a pusztulásra ítélt becsületes és tisztességes foglalkozást űző embereken. Az ígéreteket azonban még véletlenül sem követték a tettek és ma már, politikai állásra való tekintet nélkül, az ország csaknem minden kézműiparosa bizalmatlan a segíteni nem tudó kormánnyal szemben.

Szendrey Sándor ácsmester, az ipartestület volt alelnöke keserű hangon beszél a debreceni kézműiparosság reménytelen helyzetéről:

— A kézműiparosság helyzete nem kedvező sehol az országban, de,

a tisztántúli nyomorgás példa nélküli. Sehol az országban nincs annyi munkanélküli kézműiparos, mint Debrecenben.

Felvetődik a kérdés, hogy mi lehet ennek az oka, miért éppen itt van a legtöbb munkanélküli, miért éppen itt van a legkevesebb munkaalkalom a kézműiparosság számára. Politikai háttere van ennek, vagy a gazdasági élet folyásából ered? Debrecen valamikor a kézműipar középpontja volt, ma tengődés, munkanélküliség, tespedtség az egész város. Az építőiparosság nem képes munkához jutni s ezért a többi iparág is haldoklik.

Az iparosság mindent megpró-

bált, hogy javítson valamit a helyzetben, több felterjesztést intézett az illetékes körökhöz, de minden eredmény nélkül.

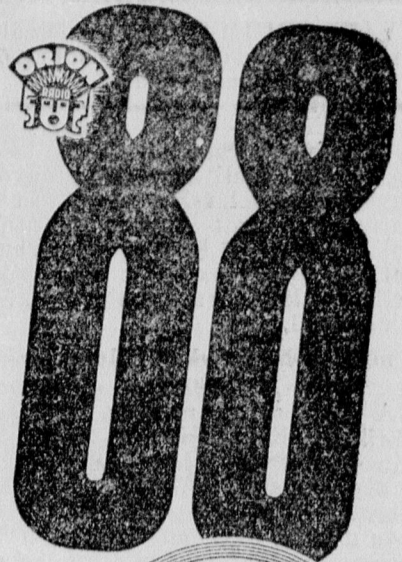
Sajnos, az iparosságon belül is súlyos harcok folynak, a különböző jelszavak megbontották az egységet. Vannak esetek, amikor minden iparos egyetértene valamilyen kérdésben, de mégsem határoznak semmit, mert a

különböző pártok mind maguknak akarják a dícsőséget és inkább elvetik a legjobb és leghasznosabb javaslatot is, ha az ellenpárt részéről hangzik el.

— A régi vezetők kimaradtak az ipartestületi választáson — folytatta Szendrey Sándor. Kimaradtak a városi közgyűlésből. Azt hangoztatták, hogy a régi vezetőséget ki kell cserélni,

mert azok mind ellenzéki emberek

és a kormánynál nem találnak meghallgatásra. Új embereket választottak, akik feladták az ellen-

Ez a luxus-szuper a multi-
évi nagyszerű ORION
55-ös típus új változata.
Teljesen a TAL 5-ös
csoda-csöve őriási
végtelenségteljesítéssel

ORION RADIO

Minden Orion rádiókereskedőnél kapható

Fenti készülékeket készséggel bemutatja a

Földes Sándor cég,

Püspöki palota.

zékiséget, de az iparosság óriási csalódott.

Nem javult semmit a súlyos helyzet, sőt még növekedtek a terhek s a munkanélküliség és a legféktelenebb testvérharc dul az iparosok között.

— Itt csak egy kivezető út van: össze kell fogni a debreceni kézműiparosoknak

Elegáns hölgyek részére

Angol kabát, raglán és bevarrott ujjal, hátás dabi anyagból P 24.-, 32.-, 35.-
39.-, 45.-, 52.-

Fekete téli kabát, jó anyagból, róka (bár) szőrmével P 29.-, 35.-, 42.-

Fekete kabát, divatanyagból (sirax) perzsa galérral P 52.-, 65.-, 78.-

Legújabb modellek barna, zöld es divat kék kabátok nagy választékban.

Intézeti Svetlis ruha és kabát, valamint Dóczy egyenruha és kabát szolid szabott árral.

Benyáts ÁRUHÁZ

NYÁRI ÁRUMAT mélyen leszállított áron árusítom — KERTESZ, Széchenyi uca 22.

és az ipartestületben felül kell emelkedni a politikán. Összefogva, egyesült erővel talán megvalósulhatnak az iparosság régi kívánságai. Csökkentenij kell a közterheket, a köztartozásokat rendezni, kell és el kell járni az államnál és a városnál, hogy

minél több munkaalkalmat biztosítsanak.

A város sajnós nagyon ridegen bánik a debreceni iparossággal. — Nincs építkezés, a hűtőház építését is olyan lassú ütemben végzik, hogy nincs sok köszönet benne. — Még mindig nem adták ki az OTI házának építési munkálatait sem. Egyedül a református egyház építetett ebben az évben.

— A kézműiparosság most már minden részről bizalmatlan Bornemisza Géza miniszterrel szemben is — fejezi be nyilatkozatát Szendrey Sándor — csak gyökeres rendszerváltozás hozhat megváltást a halálra ítélt kézműiparosság számára.

Iskolatáskák, háti és kézi-táskák, diákfelszerelések legjutányosabban

Kántor Ernő és Társánál szerezhetők be.

GYÁSZROVAT

Revisnyei Reviczky Adám nyugalmazott m. kir. ezredes 71 éves korában meghalt. Temetése szeptember 5-én délelőtt fél 11 órakor lesz a Köztemetőben a római katolikus egyház szertartása szerint. Az előkelő családból származott, kitűnő törzstiszt általános tisztletnek és megbecsülésnek örvendett Debrecenben is, amelynek háziérezdével, a volt 3. honvéd gyalogezreddel egy hadosztályban volt budapesti 1. honvéd gyalogezredet vezette a háborúban, mint annak parancsnoka, annyi közös dicső küzdelemben. Halála általános mély részvétet keltett az egykori bajtársak és Debrecen előkelő társadalmi körében.

Gerendaj Debrecen.
Sírkőgyár

Raktár: Hunyadi uca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom u. 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít sírköveket mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést s rajzot.

— Kulcsár Dezső adománya a KIE uccagyermekmissziója számára. Kulcsár Dezső nagykereskedő, régi pártfogónk, látva és átérve gyermekeink szükségleteit, az uccagyermek misszió számára egy szép gyermekautót adományozott. Az érdekes adománynak s az adományozó jószívűségének úgy gyermekeink, mint vezetőségünk nagyon megörült s örömeink és köszönetének ezúton is kifejezést ad.

„Mindig élvezet, ha valakit megkárosíthat”

Beismerő vallomást tett a taxisoffőr szélhámosa

Megírtuk azt a humoros csalást, amit Lengyel László Erzsébet uca 49. szám alatti lakos követett el egy taxisoffőr ellen. Lengyel László vasárnap éjszaka vendéglőből vendéglőbe vitte magát a taxival, közben a kocsivezetőtől 10 pengő »aprópénzt« kért rövid időre, hogy majd otthon a tőkéből visszafizeti. Másnap azonban bevonult a fogházba egy hónapi büntetésének kitöltése végett és a szegény hopton maradt soffőr nem tehetett mást, mint feljelentette Lengyelt a rendőrségen.

A megindult nyomozás során Kovács Gusztáv detektív a fogházban hallgatta ki Lengyel Lászlót, aki igen beismerő kedvében volt és szóról szóra

megerősítette a soffőr feljelentésének adatait. Sőt még azt is elmondta, hogy különböző vendéglőkben

nem létező ját adott el és mindenütt nagyobb előleget, 50—60 pengőt vett fel.

Ilyen módon rövid idő alatt 500 pengő körüli összeget harácsolt össze és az így szerzett pénzből nagy mulatozásokat csapott. Hozzáfűzte még vallomásához Lengyel László, hogy

mindig rendkívüli élvezetet jelent számára, ha valakit megkárosíthat.

A veszedelmes szélhámós büntetésének kitöltése után is örízethen marad és újabb büneiért ismét a törvényszék elé kerül.

Debrecenben tartózkodik rokonainál Mistinguette táncpartnere

Érdekes magyar táncoskarrier — Hollywoodi szerződés és film az újabb álmás

Elegáns, fekete hajú fiatal ember feketézik a kávéházban. Ben Tiber, a külföldön hatalmas sikereket elért fiatal táncos, Mistinguette néhány évvel ezelőtti partnere, aki most látogatába jött Debrecenbe testvérehez. Magyar fiú, az igazi neve Benedek Tibor, Budapest született és onnan indult el a karrier felé vezető úton, amely legközelebb Hollywood felé vezet.

Benedek Tibor, aki a Folies Bergere egyik legnagyobb attrakciója volt évekig, mindössze huszonhat éves. Sikereiről nem szívesen beszél, s amikor érdeklődünk tőle azt mondja, hogy édesapja halálhírére jött haza, éppen azért nem tartja alkalmasnak az időt magáról beszélni.

Végül mégis beszél és karrierjének rendkívül érdekes elindulását meséli el.

— A fővárosban jártam iskolába és a Tökölly-úti kereskedelmi iskola második osztályát végeztem, de egyúttal titokban beiratkoztam az artista iskolába. Szüleim derék kereskedő akartak nevelni belőlem, én azonban más életre és más világba vágytam. Ezért jártam lopva az artista iskolába, ahol néhány hónap múlva váratlan szerenese ért. Abban az időben a Párisban vendégszereplő Calligaris-testvérek egyike megbetegedett és producióikat félbe kellett szakítani. Az egészséges Calligaris, aki köztudomás szerint magyar fiú, hazajött Budapestre és néha fel-felnevezett az artista iskolába. Amikor meglátott, annyira megtetszett neki a produció, hogy az az ötlete támadt, hogy menjek vele, helyettesítem testvérét és legyek én az ál-Calligaris. Így is történt. Gyorsan megszerezte az útlevelet s én anélkül, hogy otthon bejelentettem volna elutazásomat, mindössze egy levelet hagytam magam után, elutaztam. Danzigba mentünk és első számunkat a vonaton gyakoroltuk be. Nagy sikerünk volt és ennek tulajdonítható, hogy még két évig maradtam a Calligaris-testvérral.

— Azután találkoztam külföldön egy rendkívül tehetséges néger táncosnővel, Sera Achmeddel,

akivel közös számot kreáltunk és

attól kezdve együtt jártuk a világ városokat. Felléptünk Párisban, majd a francia Rivierán. Ugyanott volt Mistinguette nyári bárja, a Cage a Poule és ott szerepelt a nagy francia művésznő is. Azonnal felajánlotta, hogy szerződjek az ő társulatához. Így kerültem a Mistinguette-társulathoz és egy évig turnéztunk körben Európában, majd visszamentünk Párisba, ahol a Folies Bergere-ben léptünk fel együtt.

Ezután Mistinguette-ről beszél és elmondja, hogy a világhírű francia táncosnő magas kora ellenére sem érzi magát öregnek. — Kosmetikai szereket nem használ, mert az a véleménye, hogy egyedül a munka fiatalít.

— Szinte lehetetlen, de tény, hogy nagyon gyakran

Mistinguette vasalja ki a görölk ruháját és meg is stoppolja alkalomadtán.

Ben Tiber, azaz Benedek Tibor legutóbb

Newyorkban és Londonban vendégszerepelt,

ahol partnere volt Cína Glene, aki a nagysikerű Rosemarie című film operettben Ellen Glene néven egy indiánus nőt alakított. Egy hollywoodi impresszárió ajánlatot tett mindkettőjüknek filmszerződésre, de akkor még nem tudtak véglegesen elhatározásra jutni, mert szerződésük Európába kötötte őket. Visszatérésük után Monte Carloban szerepeltek és itt tudta meg édesapja halálhírét, amiről hozzátartozói kíméletből nem értesítették már egy esztendő óta. — Azonnal hazautazott Budapestre meglátogatni édesapja sírját és utána néhány napra

Debrecenbe érkezett egyik testvérét meglátogatni.

— Közben — mondja — táviratban küldték utánam

a hollywoodi filmszerződést is, amit elfogadtam és így már decemberben utazom Amerikába filmezni.

Elmondja még, hogy van egy különleges táncakciója, az, hogy klasszikus zenére modern akrobatikus táncot mutat be.

— De a legnagyobb sikerem Amerikában volt egy számmal, melynek ez volt a címe: »A robot,

Kötött, szövött

és rövidáru nagykereskedésemet olcsó árak mellett megnyitottam

KLEIN JENŐ

Debrecen, Pásti uca 2.

1990. « Azt mutattam be, hogy milyen lesz a tánc

a kétezredik év közvetlen közelében, egy gépmember figuráját táncoltam alumíniumból készült ruhában.

Ez a táncötletem is sokban hozzájárult ahhoz, hogy szerződést kötöttek velem a filmre.

Azt kérdeztük, mennyi lesz a fizetése, de csak ezt feleltem:

— Erről nem szeretek beszélni, hiszen ez mindenkinek legbensőbb magánügye.

Mosolyogva hozzátesszi:

— De annyit mondhatok, annyi mindenesetre lesz, hogy nem halok éhen, sőt valamit félre is tehetek aggkoromra!...

TÁVOZIK

FERENCZY FŐKAPITÁNY, UTÓDJA

DR. TÖRÖK JÁNOS LESZ

Budapest, szeptember 4. Darányi Kálmán miniszterelnök szombaton délelőtt, mielőtt a pályaudvarra hajtatott, kihallgatáson fogadta Sztranyavszky Sándort, a képviselőház elnökét, majd Ferenczy Tibor budapesti főkapitányt. Politikai körökben napok óta úgy tudják, hogy Ferenczy főkapitány legközelebb távozik a rendőrség éléről és így mai tisztelgését már búcsúlátogatásnak tekintik. Utódjául dr. Török János budapesti rendőrfőparancsnokot emlegetik.

MAGYAR FÖLDBIRTOKOS ÉS OLASZ HERCEGNŐ ESZKÜVŐJE

Budapest, szeptember 4. Díszes, előkelő esküvő színhelye volt szombaton délelőtt a budai várkapolna: Astuto dei Duchi di Lucchesi Flamina hercegnőt vezette oltárhoz pribóczy Beniczky György földbirtokos.

A várkapolnát ebből az alkalomból zsufolóság megtöltötte az előkelő közönség, amely között ott volt Ricardo Astuto herceg, Eritrea nyug. kormányzója feleségével és leányával, Alice hercegnővel. Rajtuk kívül kivonult a budapesti olasz kolónia előkeletősége Pignatelli di Montecalbo herceg vezetésével.

A társadalmi eseményt jelentő esküvőn a menyasszony tanú József Ferenc királyi herceg és Riccardo Astuto herceg, a vőlegény tanú pedig Ivády Béla ny. miniszter és Beniczky Elemér földbirtokosok voltak.

MEGSZÜNT IPAROK ÉS KERESKEDESEK

Emerich László és Budaházy Zoltán kerékpár, kerékpár alkatrész stb. kereskedés. Papp Ilona szatós, Pongrácz Vidor lakatos, Édes Zoltán bútorkereskedés. Czabán Nándor burgonya zöldség stb. kereskedés, Varga Albert parkettakerakás, Szilágyi Mária nőiszabó. Józsa János és Mihalik József hentes és mészáros, Tóth Margit szatós. — Az ipar állandékában bekövetkezett változás bejelentett 34 esetben.

— Lehagolt, étvágytalan emberek iganak reggel felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja az emésztőesatornát a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvosok ajánlják.

A Sárga-birodalom válsága

Sanghai ég. Sanghaiban kolera dü-höng. Halottak és sebesültek ezrei, menekülők és hontalanok segélykiáltásaival van tele a világ. A vér és háború borzalmai égnék két nemzet testén. He-

VÁS ZON
106 EV OTA
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

tek óta közli a távolkelet háborújának a rémségeit a sajtó és a kisebb incidensekkel megindult háború, mint a vízbe dobott kő körül hullámzó gyűrű, nő mindjobban véres szimfóniává, az események, egyre komolyabbá és kegyetlenebbé váló történéseiben.

A távolkelet bonyodalmai előtt nyugtalanul és elborzadva áll a távolnyugat embere. Keresi kutatja az okot, de a sejtésnél tovább nem jut, mert Buddha ezerről országa rejtelmes és jól őrzi a titkait.

A mostani események nem mai problémák. Nem ma kezdődtek. Kína ötezer esztendő történelme tele van nyugtalansággal, megpróbáltatással. Belső és külső hatások nyugtalanító energiái sokszor próbára teszik Kína létfeltételét s nem is egyszer — meghúzták már a lélekharangot Kína felett.

A kiegyensúlyozatlan Kína

Legtalálható meghatározása a kínai államalakulatnak talán ez lehetne: négyszázmillió ember, ötezer esztendő történelemmel, ragyogó kultúrával, de példátlanul sok kiegyensúlyozatlansággal. Az ötezer esztendő történelem és a páratlan kultúra a mai napig sem tudta megadni az utat a történelmi feszültségek, világnézeti harcok, az alkotmány és az országválság útvesztőjében.

A császári Kína a dinasztikák harcáiban élte ki energiáit, a köztársaságot Kína pedig kutatja még mindig a maga megoldásait.

mert még mindig nem tudta levetkőzni a tradíciók béklyóit és kötöttségeit. Az új köztársaság alattvalói keresik még ma is a világnézeti alapot, amellyel megteremthetik az új Kína kereteit, de ebben a keresésben az a lethargikus közömbösség, amellyel a kommunizmus elveitől a szélsőséges nacionalista felfogásig befogadják a különféle tanokat, lehetetlenné teszi, hogy kikristályosodott öntudattal megváltást találjanak a maguk számára.

Valamikor Európa tüzhányója volt Kína. Kilökte magából egészen Európa szívéig a tatár, mongol és hun seregeket, de ezek világhódító energiáiból kivészett minden erő s megmaradt az energiátlan néptömeg, kitéve a császári dinasztikák családi viszályainak.

A hanyatló császárság

Kína szétesési folyamata a császárság utolsó esztendeiben kezdődött meg a legtragikusabb mértékben. A mandzsu-dinasztia degenerált és beteg császár

Osztályorsjegyek eladására

helybéli ügynökök keresek biztosítékkal. Ajánlatok referenciákkal a következő címre küldendők: **Dr. ORDÓDY BÉLA** m. kir. osztály sorsjáték főfelügyelő Budapest, Teréz-körút 7.

száraival nem tudta a császári tradíciókra alapított eszmét életben tartani. A siettetője ennek a folyamatra — talán egy kis merész következtetéssel a köztársaság megszületésének — Kína ördögi asszonya volt.

Tze-Hsi anyacsászárú, aki a másodrangú feleség alantas helyzetéből verkedte fel magát, ezer intrikával, az anyacsászárú befolyásos polcáig, a maga elfogult és szélsőséges diplomáciájával kibombantotta a válságot és véreborította Kínát, a zavarosban halászó nagyhatalmak számára pedig — akaratán kívül — megteremtette a Kína testéből kiszakított gyarmatokat. Ravasz, kegyetlen, számító és hatalomra vágyó rém volt Kína életében, akinek karmai alatt ott vonaglott Kína vérkeringése és megbénult hosszú évszázadokra. Tengernyi gyilkosság, árattalanul kiöntött vér és leginkább a fehér faj iránt táplált engesztelhetetlen gyűlölete számtalan megaláztatást és még jobb lázadást teremtett a birodalom számára. A lázadások egymélyi-két sajátmaga szította. Így az emlékezetes boxerlázdást is, amely a fehérek ellen irányult elsősorban. De ez az általa szított lázadás hozta végeredményben a megaláztatások rémét az országra.

Az anyacsászárú balul sikerült vállalkozásait a nagyhatalmak használták ki a legjobban. Gyarmatcsügüket a boxerlázdás után, amikor az elégtétel és a rendesítés ürügye alatt megszállták Kínát, a birodalom rovására élték ki.

Mérhetetlen hadisarcot vetettek ki az amúgy is zilált Kínára és a sok vitára alkalmat adó koncessziókat is ebben az időben szereztek meg.

Igy osztották fel maguk között a most bombázott Sanghait és akkor szállottak meg Kína partvidékének minden jelentősebb kikötőjét.

A világháború egy ideig késleltette ezt a szükségszerű következetes-séggel közeledő szétesési folyamatot, de a háború után oda tornyosult Kína fölé a megerősödött Japán a maga terjeszkedési terveivel.

A császári Kína megbukott. A tradíciók nem bizonyultak erősebbnek a fiatal Kína szabaddulási vágyainál és egy erőteljes energia, a népből támadt vezér megkísérelte — sajnos kevés sikerrel — életre kelteni a Sárgabirodalom szunnyadó erőit.

Sun-Jan-Sen a kínai köztársaság megalapítója

Egy kis kínai szabó fia, akit ma a nemzet atyjának tisztelnek, gyermekkorában már olyan velleitásokat árul el, amelyek kétségbeejlik konzervatív gondolkodású atyját. A szülői rémület, a fiutól hallott forradalmak és zündülések proféciai miatt elküldik Honoluluba, ahol az idegen kultúra kiváltja belőle a szabadság és a függetlenség utáni nosztalgikus vágyat s mire hazakerül, apostolává lesz a kínai független nacionalizmusnak.

Tipikus forradalmár természet. Küldetésének nagy jelentőségét látja, de annak körvonalait nem. Az általa megindított események elsodorkják és ha a kezdet első perciben nem is, később fanatikusává lett a köztársasági gondolatnak.

Demokráciát és parlamentarizmust akart. A népének évezredek konzervatív elvárásaitól szellemi-

A RÁDIÓK KIRÁLYA

PHILIPS REGENT "W"

ÖVE A FÖLD, A TENGER ÉS AZ AETHER!

- 1 Világvetel: kilenc hangolt körrel,
- 2 automatikus precíziós beállításokkal,
- 3 eddig nem ismert 4. ik hullámhosszúval.

UNIVERZÁLIS TÍPUSA IS PÁRATLAN!

re azonban nem számított s így csalódások sorozata, sikertelenségek lehangoló kudarcra lett életének kísérője.

Ezért lett élete zürzavaros és következellen, de a kínai nép szemében mégis a nemzet atyja, mert egyben esücsösodik ki az érdeme, hogy felébresztette Kína nemzeti öntudatát és ezzel ha eredményt nem is, de az első alapot megadta a jövő számára.

Kína az önmagára eszmélés után

Az új kínai köztársaság éppen olyan-ná lett, mint alapítójának a lelke: viharvert, hánykolódó, kiegyenlítettlen. Valami utánozhatatlan keveréke a politikai, társadalmi és szociális rendszereknek.

Megfenyegették a sztrájktróket — magánosok elleni erőszak

Mint ismeretes, tavaly 500 debreceni cipésmunkás sztrájkbalépett és munkabéremelését követelték. Az egyeztető tárgyalások sokáig elhúzódtak és, mint minden sztrájknál, most is akadnak sztrájktró munkások. A sztrájkoló munkások megtudták, hogy Tóth Márton és Ambrus József cipésmunkás az egyik debreceni iparostól munkát vállalt. Tóth és Ambrus a cipőanyagokat kofferekbe rakták és a lakásukra vitték, hogy odahaza dolgozzanak.

Amikor ezt megtudta Lechner Dávid cipőfelszeréskészítősegéd, — a sztrájkmozgalom szervezőbizottságának alelnöke, ifj. Stetter Kálmánal együtt felkereste a két sztrájktró munkást és rábeszélést tett, hogy adják vissza az anyagot a munkaadóknak, ne bontsák meg a sztrájktrókat soraikat. Tóth és Ambrus vissza is adták a cipőanyagokat, később azonban megdőltek magukat, visszamentek a cipőanyagokért és feljelentést tettek Lechner és ifj. Stetter ellen, akik a feljelentés szerint piszkos sztrájktróket-nek nevezték őket és megfenyegették mind a kettőjüket, hogy ha

Könnnyü választás

A közelgő tél küszöbén mutatkozó hiány s a rendkívül magas faárak gondolhókat vonnak a család otthonok fölé. Ezeket a gondolhókat egyszerű szétosztással, a nagy fűtőértékű, szag-, füst és korommentesen égő, meleg otthont varázsló hazai termelésű kokszt. Takarékos, cleső üzeménél fogva a modern vaskályhákat, kandallókat és eserepkályhákat legalkalmasabban teszi a téli fűtés céljaira. A hazai kokszt mérsékelt, azon bőséges mennyiségben áll minden magyar otthon rendelkezésére. Fűtsön tehát saját érdekében magyar koksztal a külföldi fa helyett.

de Sun-Jan-Sen hatása alapján egyet maradéktalanul megvált — a nacionalista gondolatot.

Kína komoly kutatói ebben látják a jövő útját és a kibontakozásnak egyetlen lehetőségét.

Máról-holnapra nem lehetett Kínát kimozdítani az évezredek tradíciók megesontosodott légköréből. Talán ezért volt a sok hányódás, de most a veszedelem idején nagyon sokat várnak Kína nacionalista tömegei attól az ébredéstől, amit a japán terjeszkedés és a vele járó háború teremtett. Ez a tunya álomból való ébredés meghozza a reménykedők szerint nem csak Kína szabadságát, de megoldásainak útját: a magára eszmélést is.

Kína anyja keresi az utat a gyermekei számára és a vérezőnön túl lehet, hogy megtalálja majd...

nem viszik vissza a munkát, legyenek elkészülve a legrosszabbra!

Az ügy a debreceni törvényszék elé került, amely magánosok elleni erőszak vétségében mondotta ki bűnösöknek Lechner és ifj. Stettert és fejenként 8 napi fogházra ítélte őket. Lechner büntetését azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

Fellebbezés folytán szombaton került az ügy a debreceni ítélőtábla Barankay tanácsa elé, amely helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, de Lechner büntetésének felfüggesztését mellőzte. Az ítélet ellen a vádlottak semmiféle panaszt nem jelentettek be.

Megállapították a munkabérek a festőszakmában

A festőszakosztály Balogh József szakosztályi elnök elnöklésével bér-megállapító ülést tartott, amelyen részt vettek a munkások és munkaadók megbízottai is. Az ülés eredménnyel járt, amennyiben közös megállapodás jött létre a munkások és munkaadók között a munkabérekkel kapcsolatban.

Az egy éves felszabadult segéd órabére 40 fillér, az egy-két éves segédé 45 fillér, a két-három éves segédé 50 fillér, a három-négy éves segédé 55 fillér, és öt éven felül 62 fillér a festősegéd órabére. A munkavezetők bére egyezség szerint lesz megállapítva, míg a segédmunkások 30 filléres órabért kapnak.

Kimondták a munkateljesítmény felállítását is és megállapodtak, hogy ha a munkás saját hibájából valami kárt okoz, az okozott kárt közösen felbeesülik és a munkaadónak joga van fizetésnél levonni a munkás béréből. A kontárok elleni védekezésül kimondták, hogy azokat a festőmunkásokat, akiket kontármunkán érnek, kizárják a kedvezményekből.

Füredi Szabo Lajos
ecetgyára
 Debrecen, Széchenyi-u. 43.
MEGNYILT.
 Ajánlja legjobb minőségű
 ecetgyártmányait.

Tarka sorok

VAN ilyen is? — kérdezte a társaságban az előkelő fiatal hölgy, aki egyébként kifünő autóvezető. A kérdés óriási meglepetést és derűtséget keltett, különösen akkor, amikor a hölgy megmagyarázta, hogy miért tette fel a kérdést. A társaságban ugyanis merő véletlenségből mezőgazdasági lére terelődött a diskurzus a szokásos szaloncsevegés helyett és valaki szóba hozta, hogy a sovány koca ára az utóbbi időben meglehetősen változó. Ekkor tette fel a »van ilyen is?« kérdést a fiatal hölgy, aki eddig nem tudott arról, hogy sovány koca is létezik a világon. »Amikor gimnáziumba jártunk, kocának neveztük a kővér osztálytársnőnket — magyarázta, — ennélfogva én legalább is azt hittem, hogy a koca azért koca, mert nem sovány!«

VÉGE a biliárdnak. Ez lehetne a címe annak az eljegyzésnek, amelyet ma, vasárnap tartanak Monostorpályiban. Báthory László, az egykori kifünő futballista tartja eljegyzését a közeli községben Rapy Mária úrléánnyal. Báthory nemcsak kifünő futballista volt, hanem Debrecen egyik legjobb biliárdozója és még az utóbbi időben is a késő éjszakai órákig ütögette az elefántcsontgolyóbisokát a kávéházban. Az eljegyzés, illetve az utána következő esküvő a végét jelenti a zöld asztalhoz fűződő szerelmének. Ez az, amikor az ember egyik szerelmért feláldozza a másikat.

TÉNY, hogy az idén nem panaszkodhattunk azért, mert túlságosan nagy a debreceni idegenforgalom. Sajnos, csak nagyon gyéren szivárogtak idegenek Debrecenbe és azoknak is legnagyobb része inkább a Hortobágyra volt kíváncsi. Így került el hozzánk csodaszép luxusautóján egy előkelő, idős francia házaspár. Alig félnapot töltöttek Debrecenben és egy keresztülaludt éjszakát; másnap reggel már utaztak is a Hortobágyra. A francia úr hangoztatta, hogy egyenesen a Hortobágyért jött Magyarországra, valóságos legendákat hallott már erről a pusztáról. Odakinn valósággal megbűnbölvő szemlélte feleségével együtt a végtelennek látszó rónaság fényes panorámáját. Azután mintegy éles kontrasztként, a romantikából átkiváncsoltak a civilizációba és bekapcsolták az autóban felszerelt rádiót. Budapest jelentkezett, cigányzene játszott, valaki énekelt és épen akkor, amikor megszólalt a gép, felhangzott a mikrofonba a régi pusztai dal: »Hortobágyi pusztán lú a szél...« A francia úr csak a Hortobágy nevét értette meg a nótából, de így is annyira frappáns volt és annyira megtetszett a dal, hogy kijelentette: feltétlenül gramafonra vételi és haza viszi magával. Hadd fujjon Párisban is a hortobágyi szél. És hadd kelljen útra búsán a juhászlegény a Champs Elysée-n.

RENKIVUL szerelmes a fiatal újságíró és dolga végeztével iszonyatos gyorsasággal rohan a lánykához. Anynyira siet mindig, hogy kicsit túlságosan is szórakozott, amire élénk példa a következő különös történet. Valamelyik nap betért a szerkesztőségbe, hogy még dolga van és megírt egy hírt arról, hogy egy asszony összeveszett a férjével, aki az esernyővel fejbévágta.

Az asszony megsérült, kijöttek a mentők, bekötötték a sérülést, ami szerencsére nem volt súlyos. Tekintettel arra, hogy közel volt a randevú ideje, az ifjú hírlapíró annyira sietett az írás-

sal, hogy a következő szórakozott mondatot fejezte be cikkét: »A mentők sérülését az asszony kötözte be.«

(c. gy.)

Saljapin Székesfehérváron

Székesfehérvár, szeptember 4. — A székesfehérvári korzón feltűnést keltett egy magas markánsarcú idegen úr, aki angol társasággal sétált a koronázó város ucaján. Többen felismerték benne Saljapint, a világhírű orosz énekest.

Egy újságíró beszélgetést folytatott

Saljapin híres énekesével, aki elmondta, hogy a nyarat utazgatással töltötte angol barátjaival. Így jutott el Budapestre, most pedig a Balatonra mennek és útközben meglátogatják Székesfehérvárt is. Saljapin több embernek adott autogramot.

Megkezdődött az 5 napos Tour de Hongrie

Szeged, szeptember 4. Szombat reggel 7.07 perckor nagy érdeklődés mellett kezdődött az 5 napos Tour de Hongrie. A versenyzők jó időben, napfényben indultak. A mezőny Szeged határában kezdődött kialakulni és 39 induló közül 27 lőrt előre. Nagy küzdelem alakult ki az első célnál. Ered-

mények: 1. Ignaziak (Hengyel) 4 óra 16.10, 2. Karaki félkerékossal 4 óra 16.10 mp. 3. Eles félgéphosszal 4 óra 16.10, 4. Tudora (román), — 5. Gyurkovits. A csapatversenyben eddig első Magyarország, 2. Lengyelország, 3. Románia, 4. Ausztria.

DEBRECENI GYOMRA

Sok burgonya és paradicsom fogy el Debrecenben —
 A gyümölcsök között a szőlő a legkelendőbb

Jó gyomra van Debrecennek, szinte hihetetlen mennyiségű gyümölcsöt, burgonyát, zöldséget satöbbit cipelnek haza minden reggel a gondos háziasszonyok a Rákóczi-uccai piacról. Már hajnali 3 órakor megindul az élet a piacon, egymásután érkeznek meg a megrakott szekerek s az árusok alig pakolnak ki, máris megjelennek az első vásárlók.

Sürgős-forgás, szekerek esikorognak, kocsisok káromkodnak, az árusok hangos kiabálással rendezkednek el helyeiken és lassankint benépesül a piac. A forgalom a délelőtti órákban, 9—10 óra felé a legnagyobb, ekkor már valóságos tömegek hullámanak végig az árusok soraiban.

— Hogy a burgonya,
 — 7 fillér.
 — Ötér nem lehet?
 Egy lépéssel arrébb:
 — Tessék megkóstolni, olyan édes, mint a méz!
 — De drága!
 — Hogy lehet ilyet mondani, hat fillér!

Kékruhás, elegáns fiatal nő alkudozik az árusasszonnyal, egy fillér áli közöttük, az árus nem enged, az elegáns nő pedig »jóháziasszony« nem hagyja magát. A piacon valahogy megnő a fillérek értéke, minden asszony kötelességének tartja, hogy néhány fillérért akár órákig is (minél szívósabb, annál jobb háziasszony) elveszkedjék. Egy-egy kalap vásárlásánál sokkal könnyebb szívvel fizetnek ki pengőket, mint a piacon filléreket. Ügyelni kell a háziasszonyi címre.

Egy fekete kendős néni verejtékező alkuszik egy hatalmas görögdiányra. »Szeimre« akarja megvenni, az árus azonban csak kilóra hajlandó eladni. A néni emelgeti a nagy dinnyét, nagyon nehéznek találja, nem meri lemérni, inkább otthagyja. Színig meg van rakva a szatyra burgonyával, zöldséggel, paradicsommal, tengerivel, lehet vagy tíz kiló a szatyor. Az ember azt hinné, hogy legalább öt pengő értékűt vásárolt össze a néni, ahogy nézi az ember a megrakott szatyort alig hiszi el a néni szavait:

— Huszonhat fillér volt ez az egész kérem. Öt eső tengeri, két kiló krumpli, félkiló zöldség és tíz darab paprika.

Egész rendes ebédet lehet összeállítani fillérekkel.

Kedden, esütörtökön és szombaton van hetipiac a városban s egy-egy hetipiacon mintegy 25—30.000 ember fordul meg: a debreceni háziasszonyok legnagyobb része a piacon szerzi be teljes szükségletét.

Óriási mennyiségű élelmiszert és gyümölcsöt hoznak be a vidéki termelők a debreceni piacra.

Két-háromszáz métermázsra burgonyát szállítanak be, amiből átlagosan 150—200 métermázsát el is adnak.

A debreceniek szeretik a burgonyát. De még a burgonyánál is nagyobb mennyiséget visznek piacra

a paradicsomból,

ami nagyon kelendő portéka. Mert olesó: 5—6 fillér kilója.

A Csapó-uccai gyümölcs piacon is óriási forgalom.

Ötven-hatvan mázsra szőlő

kerül egy-egy hetipiacon eladásra, kilónként 12 fillértől 20 fillérig. A csemegeszőlőt 24 fillérért árulják. A dus szőlőtermés nagyon letörte a dinnyeárakat,

3—4 fillér a dinnye kilója.

150—200 kocsdi dinnyét hoznak be a városba minden hetipiacra és legnagyobb részét el is adják.

A 130.000 gyomrú város telhetetlen étvágyát jól szolgálják a debreceni piacok.

PANASZA van a lapra?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az újságot? Kérjük tudassa ezt — más-
 sal, aki még nem olvasója lapunknak!

— A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül idült székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségben szenvednek, ilyenek reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár termésheszes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó öszszes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Az orvosok ajánlják

A Hajdúszövetség

gondolatának váratlanul lelkes propagandistái akadtak. A felvetett eszme, mint a vízre visszahullott kő, fodrozó hullámgyűrűket vet.

A hajdúszövetség, mint lelki és eszmei közösség már élt és munkálkodott ösztönösen akkor is, amikor ez a terv még nyíltan megfogalmazva nem is volt. Ez az eszmei hajdúközösség szülte és indította el a hajdúhét gondolatát is. A hajdúhét elementáris erővel veti fel a szövetség megalkotásának szükségességét.

A hajdú géniusz, a hajdú rátermetség késztetése kibontja majd pompázó virágainak színt és illatát, de a sajátos hajdú lélek művészi, kulturális, gazdasági bőségének szaruját félig sem fogja tudni kiönteni.

A nagy hajdúterület multja és a ma is elevenen élő közösségi érzés sarkalja a hajdúság legjobbjaiiban a hajdúszövetség megalkotásának sürgős kivitelezését.

A hajdúszövetség feladata lenne feltámasztani, egy elsüllyedt gyönyörű világot.

Mikor a vadászati kiállítás termében összegyűjtött gazdag anyagot végignéztem, éreznem kellett, hogy ebbe a kiállításba nemcsak Kővér Elek hozzáértése és anyagismerete, szerete öntötte és életet, de a falak kitágulnak a látók szemei előtt s felidéznek a letűnt erdei és vízi világot.

Raoul H. Francé alföldi víziója vetődik eszembe és síráma egy paradicsomi szépségű világ pusztulása felett: »En láttam még ezt a világot. Különös és költői volt. A falvak kicsiny dombokon épültek és töltek kötötték össze egymással. Ameddig a szem ellátott, mindenütt zöld szegély hullámzott, ősi nádringet, tele apró füzeszöveggekkel, amelyek kanalas gémekek és darvak fészkeltek. Pelikánok kapdostak halak után, rengeteg kacsá gárgott, nádi rigók lármáztak, békák hadserege kuruttyolt s az ember csónakján órákig evezelt a nádas szűk csapján, buzogányok, sárga nöszirmok és fehér tavirózsák között.« (Magyarország búncé.)

A vízvilág valósága és emlékei még elérhető távolságban vannak tőlünk, de a mögöttük és bennük élő ember eltűnt előlünk. Tovelépdelt a századok viharáiban.

Nincs a világnak olyan szegény, szerencsétlen, megüldözött népe, mint a hajdú volt: ez az otthontalan, kiperzselte, mezitlábba harcos, mindenre elszánt embercsorda, amely annyi ellen s annyi vész között ontotta vértét, míg nagy Boeckay halála otthont nem biztosított neki.

De színében és szépségében állandóan kopik és fakul a szép hajdú világ. A népi mult emlékei: népművészeti, zenei, folklórisztikus emlékek, történelmi hagyományok egyre pusztulnak.

Hajduszoszlóról elhozzák majd az annyi vihar által tépett ősi harci zászlót. Egy eszmei hadsereget kellene toborozni a makulátlan és diósőséges zászló alá, mely sűrű tömegekben sorakozna fel legjobbjával egy vértelen és diósőséges harc jegyében, melynek célja a közös hajdú mult feltámasztása, megmentése volna egyfelől, másfelől összefogná a hajdúvárosok színmagyar népet, hogy egy szűkebb népi közösség gazdasági és kulturális igényeit elősegítse és kifejllessze s a maga összefogott nagy erejével szebbé és boldogabbá tegye a hajdúság jövőendő életét!

Olcsó nagyfakarítás csak a megbízható

K R A Y E R gyártmányokkal **lökéletes**

Több mint félszáz éve minőséget, márkát adnak

Vigvázai! A festék bizalmi cikk!

KRAYE E. és Tsa debreceni fiókja Csapó utca 5. sz.
Telefoni rendelések 21-60.

A leányközépiskolákban emelkedett a létszám, a fiúközépiskolákban nem változott

A debreceni középiskolák nagy részében már befejeződtek a beiratkozások. A középiskolákban általában emelkedett a beiratkozott növendékek létszáma. Erre vonatkozóan az intézet igazgatói érdekes felvilágosításokat adtak.

A református főgimnázium igazgatója, dr. Kun Sándor a következőket mondotta:

— Nálunk nem volt lényegesebb emelkedés, mindössze az, hogy a párhuzamos második osztályok mindegyikében 63-63 növendék iratkozott be. Ez azonban nem okoz számunkra különösebb nehézségeket, hiszen volt már hetvenes létszámunk is egy osztályban. Az első osztályba 140 diák iratkozott be eddig, úgyhogy itt továbbra is meg kell tartanunk az a., b. és c. párhuzamos osztályokat.

A katolikus főgimnázium igazgatója, dr. Báthory József ezeket mondta:

— A helyzet körülbelül megfelel a tavalyinak. Véglegesen azonban nem mondhatok, mert még mindig folynak a beiratkozások. A növendékek létszáma meghaladja ugyan eddig is a tavalyit, de ez nem jelent semmiféle akadályt, mert számítottunk rá. Egyébként most már minden osztályunk párhuzamos.

Dr. Vág Sándor, a zsidó gimnázium igazgatója így nyilatkozott:

— Még nem tudjuk megállapítani, hogy az idén több vagy kevesebb lesz a növendékek létszáma, mint tavaly. A helyzet ugyanis az, hogy sokan vannak, akik csak a közeli zsidó ünnepek után iratkoznak be.

Ur. Márton dr., az állami Fazekas Mihály reálgimnázium igazgatója a következőket mondotta:

— Nálunk maradt a létszám ugyanannyi, mint tavaly volt. Eddig az első osztályba 42 növendék iratkozott be a tavalyi 46-al szemben, de még lesznek beiratkozások.

A debreceni gyakorló gimnázium igazgatója, dr. Jausz Béla ezeket mondotta a fiatal intézettel kapcsolatban:

— Nálunk természetesen emelkedett a növendékek létszáma, mert két új osztályt nyitottunk meg, most azonban megnyitottuk a II. és VI. osztályt is. Emelkedett a tavalyival szemben az első osztályba beiratkozottak létszáma is, mégpedig olyan mértékben, hogy a férőhelyek mind beteltek.

A Fiu Felső Kereskedelmi Iskola igazgatója, Fux Antal a következőket mondotta:

— Az intézetünkben lényeges emelkedés mutatkozott. Tavaly 270 volt a beiratkozottak száma, az idén 297. — Tekintettel azonban párhuzamos osztályainkra, a tanítás nem ütközik akadályokba.

Mellau Márton dr., a Svetits intézet igazgatója ezt a nyilatkozatot adta: — A Svetits intézet gimnáziumában az idén többen iratkoztak be, mint az elmúlt esztendőben. Ennek következté-

ben a III. osztályt párhuzamosítani kellett. A tanítóképzőben azonban csökkent a beiratkozottak létszáma.

Dr. Papp Ferenc, a Dóczy intézet igazgatója ezt a felvilágosítást adta:

— Az összes tagozatokat figyelembe véve, a Dóczy intézet növendékeinek létszáma emelkedett. Ez azonban semmi nehézséget nem jelent, hiszen elvultunk rá készülve. Az V. gimnáziumot a tanítás könnyebbé tétele érdekében párhuzamosítottuk.

A Leány Felső Kereskedelmi Iskola igazgatója, dr. Révész Vilmos ezeket mondotta:

— Az idén jelentős mértékben emelkedett növendékeink száma. Körülbelül harminccal többen iratkoztak be eddig, mint tavaly. Erre való tekintettel most a III. osztályt is párhuzamosítottuk.

Ha elegánsan akar ruházkodni, keresse fel HARASZTI úriszabóságát
Szent Anna ucca 2. szám

Anyakönyvi hírek

Születések: Harmati György fm. fia György, Bellelő 42. Bessenyei Pál fm. fia Lajos.

Házasságok: Czibere Lajos kereskedő—Kalászi Erzsébet, Kardos Gyula npsz.—Szilágyi Mária, Szabó Balázs hentes—Kiss Ilona, Szabó János kereskedő—Tóth Julianna, Fekete Sándor hádogos—Jakab Róza, Jánosi Sándor fm.—Basa Margit, Labancz József közműves m.—Erdei Margit, Szabó András npsz.—Fróner Viktória, Székelyhidi János festő s.—Blága Rózsika, Erdős József fm.—Jenei Zsófia, Szoboszlai Sándor városi hajdu—Sütő Julia, Szabó Imre fm.—Biro Margit, Erdős Gyula fm.—Toronyi Eszter, Halász Béla ragasztó s.—Csapó Katalin, Gulácsy László malomellenőr—Halmy Erzsébet, Nagy Imre cipészegéd—Uri Margit, Müller Gothárd kárpitos s.—Kral Berta, Szabó Zoltán örmester—Szikora Katalin, Varga Ferenc kereskedő—Jármái Róza, Kozma Lajos közműves s.—Nagy Erzsébet, Árelt János lakatos s.—Sipos Erzsébet.

Halálozások: Kovács Erzsébet ref. 10 éves, Apafi u. 45. Németi János r. kat. 31 éves, Kismacs, Schwarcz Mártonné, izr. 57 éves, Agárdi u. 6. szám, Szilágyi Julia ref. 48 éves, Kádár-dűlő 59. Raviczky Ádám r. kat. 70 éves, Simonyi út 26. Nagy Gábor ref. 64 éves, Hajdúböszörmény, Rácz József ref. 74 éves, Jánosi u. 82.

TANKÖNYV
vétel — csere — eladás
GRÜN MANN antikváriumban, PIAC U. 53.

Filmbemutató Debrecenben

Magyarországon legelőször, Budapestet is megelőzve, a napokban mutatja be a Vigszínház-mozgó a mindjobban fejlődő magyar filmgyártás legújabb, legfőkétebb remekét, az „Édes a bosszu” című páratlanul mulatságos vígjátékot. Irta és rendezte: **Vaszary János**, zenéjét **Hajdu Imre** szerzte. Főszereplők: **Erdélyi Mici, Komár Juliska, Vaszary Piri, Páger, Ráday, Bilcsi, Rátkai** stb.

A múlt hónapban megtartott szakmai bemutatóról, melyen csak meghívott közönség volt jelen, a fővárosi sajtó így ír:

ESTI KURIR: Rengeteg nevetés és nagyon sok taps, amely külön-külön honorálta Vaszary János munkáját és a kitűnően játszó színészek minden mozdulatát. Az új magyar film rengeteg eséllyel veszi fel a versenyt az új szezonban meginduló nagy küzdelemben.

8 ÓRAI UJSÁG: A közönség rengeteget nevetett, egyik kacagás hullám követte a másikat. A pom-

pás új magyar filmben a színészek kitűnő játékának Vaszary János lendületes rendezése diktált tempót.

ESTI UJSÁG: A rengeteg nevetető jelenetet perceként megtapsolta a közönség.

UJSÁG: A film friss, ötletes, fordulatos, leköti a nézőt és a legpompásabb hangulatban tartja elejétől végig.

PESTI NAPLÓ: Vaszary János ezuttal szüzsében és rendezésben egyaránt készlet, finomat, kitűnőt produkált. Ez a darab feltétlen siker lesz, sőt ez lesz talán az igazi siker.

MOZIUJSÁG: Vaszary egy olyan magyar zenés vígjátékot rendezett, amilyen eddig még nem volt. Csupa fordulat és finom humor. Ilyen nagyszerűen sikerült magyar vígjátékot még nem láttunk. Erre a filmre a magyar filmgyártás joggal büszke lehet. A film nagy üzleti sikere és eredménye biztosra vehető.

Nem jött ki az ideál, összetörték a ház kerítését

Tavaly szilveszterkor három debreceni napszamos, Novák József, Hosszú Gábor és Tóth Sándor az egyik vendéglőben ünnepelte az új esztendőt. Tizennygy liter bor ünnepélyes elfogyasztása után elhatározták, hogy meglátogatják ideáljukat. Elmentek az ideál, Karmata Zsófi lakása elé, a Téglatetőbe és bekiállítottak Zsófinak, hogy jöjjön ki. Zsófi azonban nem jött ki, mire a három lovag nekiesett a ház kerítésének, kitördelték a léceket, benyomták a kaput és ordítottak.

Baján Ferenc házigazda alig tudta őket kituszkolni az udvarból.

A három éjszakai látogató a törvényszék elé került, amely Novákot és Hosszút magánlaksértés vétsége címén egy, egy hónapi, Tóthot pedig 15 napi fogházra ítélte. Fellebbezés folytán került az ügy szombat az ítélőtábla elé, amely Hosszú büntetését hosszúnak találta és 15 napra szállította le, míg a másik kettő büntetését helybenhagyta.

Utazás Párisba és Olaszországba!

Szeptember 19-én és október 15-én 15 napos társasutazás indul Párisba.

Utazás Svájcban keresztül, visszatérés egyénileg bármikor 2 hónapon belül.

Párisban kitűnő szállás, ellátás, autó-körséták, a Világkiállítás megtekintése, kirándulás Malmaisonba és Versaillesbe.

Részvételi díj: P 333.—

Olaszországi nyaralással egybekötött társasutazás a párisi Világkiállításra. Hat teljes nap Párisban, autó-körsétával, környékbeli kirándulással és a Világkiállítás megtekintésével. Visszajövet hét napi üdülés Rappalloban.

Részvételi díj: P 313.—

Társasutazás Rapalloba, 15 nap teljes ellátással P 197.—

Társasutazás végig Olaszországon (Venece, Firenze, Nápoly, Capri, Róma).

Részvételi díj 15 napi teljes ellátással P 298.—

Részletes prospektussal szívesen szolgál a Független Ujság kiadóhivatala.

A társasutazásokra egyszerű levelezőlapon is jelentkezhet a

transcontinent

utazási és idegenforgalmi iroda, Budapest, V., Dorottya ucca 7. szám.

hírek

A TÉTEL: **ÁLL**
 ÜZLETE: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**

A **Független Ujságban**

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
 Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

RADIÓMŰSOR

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 5.
 Budapest I.

9.30: Hírek. — 10: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. — 11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. — A szentbeszédet mise közben Knebel Miklós dr. mondja. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.30: Közvetítés az országos postás lövészversenyéről a Budai Polgári lövészegyesület Maribányi-téri lövőteréről. Beszélő Pluhár István. — 13: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Vezényel: Fridl Frigyes. 14: Egészségügyi kalendárium. (Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.) Felolvassa Faragó Ferenc dr. — 14.15: Hanglemezek. — 15: A negyvenéves Georgicon. (A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata). — 15.50: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 16.30: Időjárás- és vízállásjelentés. — 17: A művelődési előadás-sorozat. — 17: A Hajdúhíttel kapcsolatos Hajdú dalosbemutató zászlokoszorúzó ünnepélyének közvetítése a hajdúböszörményi gimnázium udvaráról. — 18: Napoleon Elba szigetén. Megyeri Ella előadása. — 18.30: Közvetítés a városi Gerbaud-pavillonból. Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál. — 19.15: Zagon István vidám negyedórása. — 19.30: Kondor Leó és Polgár Tibor két zongorás jazzszám. Zenéi kaleidoszkóp George Gershwin műveiből. — 20: Sporteredmények. — 20.10: A pásztor király. Énekes, zenés pásztorjáték 3 részben. Metastasio nyomán írta Csokonai Vitéz Mihály. Rádióelőadás céljára átdolgozta György László. Zenéjét szerezte Vincze Ottó. Vezényel ifj. Stephanides Károly. Rendező Gyarmathy Sándor. — Utána kb. 21.20 Sporteredmények, hírek. — 21.30 A rádió szalonzenekarának műsora. Vezényel Bertha István. 22.30: Közvetítés a városi Gerbaud-étteremből. Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál. — 23.20: Közvetítés a Dunacorso kávéházából. Angyal Árpád szalon- és jazzzenekara játszik.

Budapest II.

15: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 17.30: A külpolitika gazdasági rugói. Kokas Lajos dr. előadása. — 18: Közvetítés a városi Gerbaud-pavillonból. Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál. — 18.30: Kínai szokások. Keöpe Viktor előadása. (Felolvasás). — 19.10: Zenélődoboz. — 19.30: Debreceni rézműszőlő pesti kis mecénás. Erdős Jenő elő-

Korona Festékház

Csapó-u. 22. árában
 Szentanna 10-12. minőségben
 Petőfi-ter 6. vezet!

adása Karaes Ferencről. — 20.10 Hírek, löversenyeredmények. 20.30 Hanglemezek.

Rövidhullámú adó

a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszos, 15.370 kilocikluson.

15-16 óráig: Tárogatózó. Előadja Lugossy István. — Angolnyelvű hírszolgálat. — Részletek az „Ördöglovas” című operettből. Előadja az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Műtűzenet a rádió? — Szózat. — Vasárnapról hétfőre átrradó éjjel a HAT 4 hívójeles adón 1-2 óráig a műsor azonos az előbbi műsorról.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 6.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. 9.45: Hírek. — 10: Csanád-Arad-Toronai vármegye Gazdasági Egyesülete jubiláris kiállításának ünnepélyes megnyitása. — Közvetítés Makórol. — Beszélő Dallos Sándor. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. — 12.05: Vidor Imre zongorázik. — 12.45: Hírek. — 13: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. — 14.40: Hírek. — 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: Deák Ferenc ifjú kora. Németh Béla előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Tokiói úszólecke. Bárány István dr. előadása. 17.30: Állástalan zenészek szimfónikus zenekara. Vezényel Melles Béla. — Közben: 18: A rádió a rádióról. (Felolvasás). — 18.40: Petres Kálmán emlék est. Bevezetőt mond és verseket elmondja György Dönes, a dalokat éneklő Karácsonyi Margit. Zongorán kísér Polgár Tibor. — 19.15: Régi párisi világiállítások. Kertész Róbert dr. előadása. — 19.50: Hanglemezek. — 20.35 Hírek. — 21: Bruckner II. szimfóniája. Előadja az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Ernst Prade. (A magyar-német művészesere keretében.) — 22: Időjárásjelentés. — 22.05: Közvetítés a margitszigeti Kaszinóból. Berend Endre és Adler Oszkár jazzzenekara játszik. — 23: Hírek német nyelven. — 23.05: Közvetítés a Spolarich-kávéházából. Szegedi Farkas Jóska és cigányzenekara muzsikál. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19.15: Hanglemezek. — 20: Van Dyck, az előkelőség festője. Farkas Zoltán előadása. — 20.30: Szalonötös. 21.40: Hírek.

x Konyhabútort és falat az Eternitlap véd meg a víztől. Lukács, Károly Ferenc József út 3/b. Telefon: 23-08.

x Leveles Irén okleveles nyelvtanárnő londoni és párisi tanulmányútról hazatérve angol, francia, német nyelvtanítását megkezdte. Piac u. 58. II. emelet balra.

— Evangélikus esti istentisztelet. Az ősz beálltával újra elkezdődnek az evangélikus templomban a szokásos vasárnap esti istentiszteletek igehirdetéssel és imával. Az első ilyen esti istentisztelet most vasárnap este 5 órakor lesz a Miklós ucai templomban.

— Férfiszabóiparosok figyelmébe! A férfiszabóiparosok részére e hó 15-én férfiszabóipari továbbképző tanfolyam kezdődik a fémipari szakiskolában. A tanfolyamon a modern szabázzatot fogják tanítani. Jelentkezni lehet Gaszárdi Mihály szakosztályi elnök-nél, Hatvan u. 11. szám alatt.

x Bálint (Weissmann) Duci okl. nyelvmester külföldi tanulmányútról hazatérve, tanítását megkezdte. Megbeszélések: Svetits berház III. l. III. e. 7. a.

— Nyugalmazott MAV. főfisztviselek összejövetele hétfőn tizen-nyolc órakor kezdődik Angol Királynőben. (.)

TANKÖNYVET

eladók. — veszek. — becserelek
 BÖHM, Kossuth u. 2. (Városháza).

— A Szezei Molnár Ének- és Zenekar működését ismét megkezdte. Új tagok felvétele szeptember 6. és 7-én d. u. 6-8 óra között a Kollégium énektermében. Szeptember 8-án, szerdán d. u. 6 órakor rendes próba.

x Vendégagy, fürdőkád, kályhák Bészler és Dávid vaskereskedésben. Kossuth-szobor mellett.

— Elfogytak a Déri-múzeum katalógusai. A szombati polgármesteri értekezleten dr. Balogh Sándor kultúratanácsnok bejelentette, hogy a Déri-múzeum katalógusai elfogytak. Ezzel kapcsolatosan felmerült az a gondolat, hogy a Déri-múzeum katalógusait, tekintettel a mindinkább növekvő idegenturizmusra, idegen nyelveken is nyomassák ki. Erre azonban fedezet nincsen s a kérdést most úgy igyekeznek áthidalni, hogy a tartalékban levő idegen nyelvű füzeteket, amelyek a Déri-múzeumot ismertetik, beosztják rendelkezésére a múzeumnak.

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégebb festékszaküzletében. AUSAUTZ, Csapó uca 16. szám.

— Póthitel a városi kertészetnek. Pohl Ferenc városi kertészeti felügyelő 3000 pengős póthitelt kért a kertészeti munkákra. A kért póthitelt kiutalták.

x Ács Eta varrodáját Csapó uca 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid árak.

x Kevesebb ruhát kell csináltatni, ha a szövet szingyapjából készült, mert az évekig tart és mindig szép. Csak a szövet csinálója tudja garantálni, hogy a szövetben csak természetes szingyapjú van. A magyar úreszaladók részére évek óta szállítja angolosan gyártott kiváló szöveteket közvetlenül, ruhaként is elsőkézből a Trunkhahn posztógyár, Budapest, XI., Lenke út 117. Még ma kérje a szövetminták költség- és kötelezettségmentes elküldését. Nem fog csalódni, hanem évekre szóló megtakarítást ér el. A k. lelekcióban rengeteg elismerést is olvashat.

NAGY KREPDESIN,

taft, fahánes, strand kreton, stb. raktár várja:
 DEGENFELD TÉR 11.

x Használt tankönyveket elad vesz, cserél legjutányosabban Kultura Antikvárium, Szentanna u. 3.

— Hol szünetel vasárnap a vilányáram? Tisztelettel értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon esz-közleendő javítások miatt f. hó 5-én, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 6 órától 7-ig és déli 12 órától 13-ig: Epreskert, Boldogkert, Mikepéresi út, Kerek-kestelep, Wolaffka-telep, Monostorpályi út, Wolff szőlőtelep és uradalom, Szabó Kálmán uca, Homokkert, Galamb uca és Máv. műhelytelep, Bihari telep, Bozzai-telep. Reggel 6 órától déli 13 óráig: Hid uca, Bánffy uca, Vágóhid uca, Diószegi út, Világítási Vállalat.

Szőrméjét jól olesán, divatosan csináltassa a lakította

PIAC UCCA 63.

x Dr. Fazakas Sándor egy. m. tanár, szemorvos rendelését újból megkezdte Ferenc József út 34.

x Eljegyzés. Domány Aranka Mezőtárkány és Rosenfeld Sándor Debrecen jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Megbízta a műszaki ügyosztályt Kölesey Ferenc emléktáblája költségvetésének elkészítésével. Zoltai Lajos dr. tb. múzeumigazgató, mint megirtuk, beadványt intézett a városhoz, kérve, hogy jövőre, amikor Kölesey Ferenc halálának százados évfordulója lesz, örökítsék meg a nagy költő debreceni diákkori lakóházán, a Fűvészkert uca 5. számú sarokházán az emléktáblát. Zöld József helyettes polgármester a szombati értekezleten megbízta a műszaki ügyosztályt, hogy készítsen költségvetést a Kölesey-emléktábláról.

x Schatz Jella okl. nyelvmester-nő német és francia nyelvtanítást szept. 1-én megkezdte. Megbeszélések: Hatvan u. 2., I. e.

x Chylinskiné Perczel Carola táncintézetében beíratkozások naponta 11-fél 1, délután 4-fél 6-ig. Piac u. 59.

ELADÁS VÉTEL CSERE
 Hálók, ebédlők, kombinált szobák, szőnyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabutorok Széchenyi u. 6.

— A Böszörményi úti Olvasókör szeptember 5-én, vasárnap este családiás estet rendez, szőlőszürettel egybekötve. Zenekari Leitner Miklós vezeti. (.)

x Gönczi Gábor kályhásmester üzemét Montj ezredes uca 3. alá helyezte. Bejárat Burgundia uca 6. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25-68.

— Ahol megszokták a futballbírókat. Az angol Kenya gyarmat kormányzójának évi jelentése szerint a civilizáció már elérte ennek a keletafrikai gyarmatnak legsötétebb csücskét is: a Kikuyu törzs táborait. A jelentés szerint ugyanis nem régebben még a kannibalizmust is szívesen űzte a törzs szeblelkű fiatal-sága és a misszionáriusok a legnagyobb merészségek árán sem tudták meghonosítani az európai vallásokat, mivel a törzs csak varázslóknak és csodatévőknak hitt. A missziós kunyhók közelében lejtették állandó rituális táncukat, hogy így is bizonyítsák: velünk ugyan hiába próbálkoztok. — És ennek ellenére elkapta őket az európai civilizáció lendítőkereke — írja a jelentés. **Futballoznak!** Valahogyan sikerült az egyik faluban meghonosítani a futballsportot, azóta viharos tempóban elterjedt a futball-őrület a Kikuyu tartományban és most már ott tartanak, hogy hamarosan Kikuyu bajnokságot szereznek. A szakértők véleménye szerint a Kikuyu-futballista rendkívül tehetséges és nagyon kiváló játékos. A mérkőzésre kivonul az egész falu, most már csak egy baj van: a rossz bírót meg akarják enni!

x Műstoppoló szanatórium újjavarászolja mindenféle ruháin molyrágást, égést, szakadást. Szent Anna 2. Korszós.

x Magasabb kategóriába tartozó, különleges super készülék a 88-as típusú Orion rádió. Orion permanens dinamikus hangszóróval működik, melynek utóérthetetlen a hangvisszadása. Színváltó ériás állomásnévkála, néma beállítás varázsszemmel, folyamatos hangszínezet, sávszélesség és szelektivitás szabályozás. Csatlakozás egy második hangszóró részére. Készpénzára P 85 —

Figyelem

Őszi szövetkülönlegességek raktárra érkeztek. Árúsítás meglepő olcsó áron.

Mikó László

posztókereskedő, Piac ucca 4.

— **Rekviem Than Gyula emlékére.** Than Gyula főszerkesztő, a Debreceni Ujságíró Egyesület elnöke emlékeztetése halálának évfordulóján, hétfőn reggel 8 órakor a római katolikus templomban rekviem lesz.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai és a Kápolnási uccai templomban.** Vasárnap este ünnepköszöntő ima hat óra tíz perckor. Hétfőn és kedden roshásonókor reggel hat órakor. Mincho ima délután négy órakor. Ünnepest második estjén hat órakor. Ünnepest kimeneteli ima kedden este hat óra ötven perckor. Szerdán és csütörtökön szliches reggel fél hatkor. Szerdán este bójti ima hat órakor. Csütörtök este hat óra tíz perckor. Hítségoklat: hétfőn délelőtt dr. Eisenberg Béla rabbi úr a Deák Ferenc uccai templomban prédikál, kedden délelőtt a Kápolnási uccai templomban. Mindkét napon délelőtt kilenc órakor. Sófárfuvas mindkét ünnepnapon közvetlen a tóraolvasás után, illetve a hítségoklat után. Az elnökség.

— **CIPŐ szükségletét legelőnyösebben NAGY BELA cipőüzletében szerezheti be.** — Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. Nemzeti árúhitelre is.

— **Ügyvédi karterek 3 színben.** Hitelkarterek ipari, kereskedelmi, Mihály papirkereskedésében, Svetits udvarban.

— **Bálint (Weissmann) Ágnes** áll. kép. okl. zongoratanár, a budapesti Verő Adél leánynevelő volt tanára, több évi működés után tanítását Debrecenben megkezdi. — Vállal kezdőket és haladókat, akadémiai fokon levő növendékeit kívánatra a Zeneművészeti Főiskolán vizsgáztatja. Művészi jazz-zongorakartás külföldi módszerrel. Piac 43. Svetits. III. lépcső III. 7.

— **Irtják a hortobágyi szerbtövis.** A hortobágyi országúton sok a szerbtövis. Tekintettel arra, hogy ez az út idegenforgalmi szempontból is nagyon fontos, a város vezetősége elrendelte a szerbtövis irtását.

— **Erdélyi Erzsébet szücs műhelyét Sas ucca 4. alá helyezte.**

— **Besurranó tolvajt fogott a rendőrség.** A debreceni rendőrség elfogta Vida Mihály 33 éves munkanélküli napszámost, aki sok besurranó lopást követett el. Többek között állandoan dezsmálta a Steinberger faraktár készletét és pár nappal ezelőtt Lalik Gyulánétól 3 korszó mustot lopott el. Vida Mihályt már át is adták az ügyészségnek.

— **Szörmjét alakította, javította Jambor szücsnél, Piac ucca 79.** Olcsó árak mellett.

— **Betemetett a leomló föld egy munkást.** K. Nagy Gábor, hajdú-böszörményi földműves földmunkánál dolgozott. Munka közben a gödör fala beomlott és a munkásra zuhant. Társai azonnal segítségére siettek, de olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy beszállították a debreceni klinikára. Az orvosi segítség azonban nem használt és a szerencsétlen ember szombaton reggel meghalt. A hatóságok megindították a szerencsétlenség ügyében a vizsgálatot.

SPORT

Kelet főlényesen vezet a vidéki kerületek atlétikai versenyén

Szombaton kezdődött a vidéki atlétikai két napos viadala a debreceni stadionban, melynek talaja azonban meglehetősen gyenge és ez az eredményeken is megmutatkozik. Az első napon győnyörű küzdelmek voltak és több kerületi rekord született. Kelet főlényesen tartja pozícióját, de délnyugat még veszélyes lehet rá. Az első nap eredményei a következők:

Rúdugrás: 1. Pálosi K 3.73 ker. rekord, 2. Bódossy Dny 3.40, 3. Loóky D 3.40, 4. Farkas Ény 3.40, 5. Boda K 3.30. Pálosi 3.75-ös ugrása acélszalaggal utánamérve olvadt le.

800 m. 1. Arady K 1.58, 2. Nyalka É, 3. Seben P, 4. Báró Bánffy Dny, 5. Farkas P. Arady csak győzelemre futott.

Távulugrás: 1. Horváth II. Dny 6.75, 2. Eördög P, 6.73, 3. Horváth K 6.61, 4. Bódossy Dny 6.45, 5. Simonyi P

SPORT NAPLÓ

Ma, vasárnap délután harmas bajnoki mérkőzés játszódik le a Diószegi uti sporttelepen. Fél 1 órakor a Klínika—DMTE II. osztályú derbyvel kezdődik a műsor és sorrendben a DVSE—Textil és DVSC—Báthory mérkőzések következnek. Az előlallók biztos győzelme várható.

Az amatőr bajnokságot még három mérkőzést játszanak vidéken. Legérdekesebb a NyKISE—NyVSC találkozó, amely teljesen nyílt. A KMOVE—PMÁV mérkőzésnek utóbbi a favoritja, míg a legsötétebb találkozó: az MVTE—DKASE Mátészalkán. Több II. osztályú bajnoki mérkőzés egészíti ki a műsort.

A Boesky ma a Nemzeti ellen a Hungária úton valószínűleg így áll fel: Kertes—Gyulai, Palotás—Elek, Boros, Belesik—Kemény, Finta, Teleki, Takács, Hajdu. Lehet azonban változás is és esetleg Lukács játszik balhátvé-

— **Deutscher Kinderkreis** tanévnyitó 4—6 éveseknek 12-én d. e. 9-kor, iskolásoknak 13-án d. u. 3-kor. Vértés Lea, Szent Anna u. 29.

— **Megérkeztek az új Philips rádiók.** Lakásán díjtalanul bemutat. Rádiójavítás, karbantartás Nánássy Lajos, Kálintér 3.

— **Tarhonyát loptak a kocsiról.** Eesedi István, Nagyvárad ucca 2. szám alatt lakó fuvaros tézstane-műeket szállított Nádudvarra. — Alig ért ki azonban a városból, szomorúan vette észre, hogy kocsijáról egy mészta tarhonya és 80 kg. levestésza eltűnt. A vakmerő lopást valószínűleg kóbor cigányok követték el. A tetteseket keresik.

— **Beiratkozások a zeneiskolában.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában beiratkozások naponta d. e. 9-1-ig, és délután 3—5 óráig. Beiratkozni lehet: zongora, hegedű, gordonka, ének zeneszerzés, gordonka, fuvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei előkészítő (zenei-ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Beiratási díj 6 pengő. Tandíj alsó osztályokban 8, közép osztályokban 10 P felsőbb osztályokban 12 P, zeneművészeti főiskolára előkészítők 15 pengő és a zenei ovodában 3 pengőt kell fizetni. Felvételi vizsgák: szeptember 11 és 13-án, délután 3—6 óráig. Tanítás: szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítás a hirdetésnyelven és a zeneiskola titkári hivatalában, (Vár ucca 1.) telefon: 33—96 sz. nyerhető.

6.42. Laza elugró hely, Horváth emiatt folyton belépett.

100 m. 1. Ember K 11.1, 2. Szigetváry Dny, 3. Szabados É, 4. Lengyel Dny, 5. Ósze Ény.

Gerelyvetés: 1. Kinál K 55.50, 2. Boda K 55.20, 3. Horváth Dny, 4. Balog K, 5. Rákhely Ény.

200 m. gátfutás: 1. Levente P, 26.4, 2. Simonyi P, 26.4, 3. Kovács K 26.8, ker. rekord, 4. Gulyás É 26.9, északi rekord, 5. Sebő É.

5000 m. 1. Vas Dny 16.05.8, 2. Kovács D, 3. Játékos Ény, 4. Voli K, 5. Rácz K, gyenge eredmények.

A pontverseny állása: Kelet 45 p., Dny 33, P, 22, E 11, D 8, Ény 7.

A versenyt ma 3 órai kezdettel folytatják a stadionban. Nagy várakozás előzi meg Bódossy startját a magasugrásban és Józsaét a diszkoszban.

det. A Boesky pontszerzése meglepetés lenne, bár nem tartozik a lehetőségek közé. A mérkőzést Ujvári vezeti.

A Nemzeti Liga első teljes fordulója nagyon érdekes küzdelmeket ígér. A Kíspeszt—Ferencváros mérkőzésnek Kíspesztben is a zöld—fehérek a favorítjai. A Hungária—Szurketaxi, Újpest—Budafok, Törekvés—EIO, Phobus—Budai mérkőzésnek az előlallók a favorítjai, míg a Szeged—Elektromos nyílt.

Szombaton két tisztviselő bajnoki mérkőzést játszottak le: Eredmények: Futballbírák—Egyetemi tisztviselők 2:2 (0:1). Vezetete Takács, Bankosok—Postások 4:2 (1:0). Vezetete: Szabó K.

Ma délután fél 5 órakor a DTE-pályán —DISE—Rákóczi FC mérkőznek. (o)

— **Évnyitó ünnep a zsidó gimnáziumban.** A zsidó gimnázium ma, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja megnyitó ünnepét az iskola tornatermében. Az ünnepélyre ezúton hívja meg a szülőket és az iskola minden barátját az igazgatóság.

— **Katona Vilmos szücs üzletét** Simonffy ucca 2. alá helyezte át.

— **A Zita Katolikus Árvaház** júniusban elmaradt jótékony célú kertünnepélyét szeptember hó 8-án délután fél 5 órakor tartja meg a Vitézi Székházban (Bethlen u. 4.). Ezúton is nagy szeretettel hívjuk meg árvaházunk minden jótevőjét. Szünetközben és műsor után büffé, az ifjúság szórakoztatására este tánc. Felüöttéknek 50 fillér, gyermekjegy 20 f.

— **»Lela«** zománcműhelyek legfőkételesen süt. főz; szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levenesik Lajos, Debrecen, tűzhelyüzeme: Árpádtér 17.

— **Amikor egy uralkodó szórakoztat.** A történelem azt mutatja, hogy azelőtt az uralkodók tartottak maguknak szórakoztatókat. — Ma már olyan uralkodó is van, aki bármikor kész minden ember szórakoztatására. Ez az uralkodó nem más, mint a Philips »Regent« világvérvő rádió, amely eddig nem ismert negyedik hullámávval, 9 hangoltkörrel, óriáshangú 10 wattos hangszórójával és dinamika expanziójával az egész világot uralja.

Ruff Mihály

modern szobafestő, mázó és bútorfényező vállalata Debrecen, Vörösmarty ucca 3. sz.

— **Dr. Magyar Éva** okl. tanárnő francia és német órák adását szept. 1-én megkezdte. Jelentkezés 25—94.

— **Iskolakönyvek, írószerek** beszerezhetők (használtak félárban) **Antalfy** könyvkereskedésében. Szentanna—Varga utca sarok.

— **A Középeurópai és Minerva Általános Biztosító R. T. Debreceni képviselőjét GELLÉRT PÁL úrnál helyezte el. A főképviselet át veszi: ELET-, TŰZ-, BETÖRÉSESLÓPÁS-, SZÁLLITMÁNY-, ÜVEG-, JÉG-, BALESET-, SZAVATOSSÁGI és ORVOSI VIZSGÁLAT NÉLKÜLI NÉPBIZTOSÍTÁSOKAT. A főképviselet irodája: Debrecen, Simonffy u. 54.**

— **Dr. Schlesinger Sámuelné végleg elköltözött Debrecenből.** Dr. Schlesinger Sámuelnek, az izraelita hitközség ez év elején elhunyt nagynevű főrabijának özvegye már a nyár elején hosszabb üdülésre utazott el Debrecenből. Mint értesülünk, az özvegy főrabijánál nem szándékozik többé visszatérni Debrecenbe. Ezt bizonyára nagy fájdalommal veszi tudomásul a város zsidó társadalma. A debreceni izraelita nőegylet egyik legbuzgóbb vezetőjét, a debreceni zsidóság szegényei legáldozatkészebb pártfogójukat vesztik el dr. Schlesinger Sámuelnéban. Az özvegy főrabijánál különben a következő sorokban búcsúzik debreceni ismerőseitől: »A nagy ünnepekre legjobb kívánságait küldi és egyuttal ez úton vesz búcsút minden jó barátjától, ismerőseitől dr. Schlesinger Sámuelné.«

— **Buzás (Hiller) Géza** könyv- és papírkereskedése megnyílt Szent Anna ucca 6. sz. alatt.

— **Welsh angol nyelvtanfolyamai a Kollégiumban** felvették. Tanítás este. 10—12. csoportok. Tandíj (szept. 15—jún. 15-ig) 40 pengő, 8 részletben. Beiratkozás: hétfő, csütörtök 11—12-ig, 5—7-ig, Ferenc József ucca 22. III. 2.

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap 9-től 1 óráig nyitva, belépődíj nincsen. A Fűvészkert u. 2. szám alatti iskolaépületben levő Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár zárva.

— **Tankönyvvétel, csere, eladás** Gárdos könyvesbolt. Ref. püspöki palota.

— **Lövészesületi hír.** Felhívom a DTE-vel lövészeit és azokat, akik a DTE-ben működni kívánnak, hogy szept. 12-én délelőtt 10—12 óráig megbeszélés végett a tornaacsarnokban jelenjenek meg. Megjelenhetnek azonban a 9-én, csütörtökön délután 4 órakor tartandó házi lövésversenyen is. Szakosztályvezető. (o)

— **Szabóságomat** Piac ucca 56. alól Miklós ucca 2. alá helyeztem. Morgenstern.

— **Tengeri lokál lesz a világ egykor legnagyobb hajójából.** Newyorkból jelentik. Az amerikaiak hatalmas 50 000 tonnás Leviathan nevű hajóját, amely valamikor a világ legnagyobb hajója volt, kivonták a forgalomból és eladják. A hajóra, amelyet annakidején 80 millió pengő költséggel építettek, a legelőnyösebb ajánlatot egy vállalat tette, amely a Leviathan úszó mulatóinak akarja berendezni. Ugy tervezik, hogy az 1939. évi newyorki világkiállítás egyik látványossága lesz az úszó mulatóhely.

— **Nagy tömeg divatgombokat** olcsón beszereztem, olcsón adom. Horovitz, Széchenyi ucca 1.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!**

Windsor Edvard herceg számára építette meg az Ezeregyéjszaka mesepalotáját a rejtélyes életű új Zaharoff: Vasziljev Zimdin

Huszezer köbméter sziklát robbantottak ki a tenger partjából szemben azzal a szigettel, ahonnan egykoron elindult Mexikóba a szerencsétlen sorsú Miksa császár. Sűrű rács mögött két esztendeig dolgoztak munkások, amíg elkészült a világ legdrágább kéjlaka. A mór stílusú kerítésen egyetlen szó áll: SHAHRAZADE... Ez a villa valóban méltó a nevéhez: az Ezeregyéjszaka földre álmódott meséje...

DUBROVNIK
(Copyright by Jób Paál.
Utánnomlás tilos.)

Ha az utas Kupari felől érkezik meg Dubrovnikba, a régi várfal előtt, szemben a zöld erdőkkel borított Lokrum szigetével különös alakú épületre lesz figyelmes. Az épület kupolája félgömb alakú és színe olyan, mint a dalmát tengerparton az égboltnak és a tenger öblének: csillogóan azur. Maga az épület elvész a hatalmas parkban, amely körülöleli. Hasonló keleti mesetekhez, amelyek képei néha megjelennek a képes újságokban. Homlokzatán egyetlen szó van csak: Shahrazade. Széles rács övezi a palotát, a rács szalagjai kovácsolt vasból készültek. Jobb oldalon hatalmas kapu. Zárva van mindig. Idegen számára eddig nem nyílt még meg. Kíváncsi emberek néha megállnak a kapu előtt, érdeklődnek: vajjon meg lehet-e tekinteni az építőművészetnek ezt a csodáját. A válasz, amelyet kapnak, mindig ugyanaz: A főnök úr nem óhajtja, hogy idegen megnézzék a villáját. Ez a villa magántulajdon és a főnök úr nem szereti a kíváncsi embereket...

A főnök úr nevét nem említik az alkalmazottai...
Dubrovnikban mindenki tudja, hogy a főnök úr nem más, mint a világnak egyik leggazdagabb embere, egy hirtelen feltört új Bazil Zaharoff, a fitokzatos életű és rejtélyes multu Vasziljev Zimdin.

Annyit tudnak róla: születésére nézve lett. Övé a Semmeringen a Hotel Panhans és birtokában van az óztrák játékkaszinók részvényeinek majoritása. Övé Dubrovnik legszebb szállodája és az ő nevével áll a tengerpart legnagyobb része. Valaki meséli nekem, hogy bankbetéje Londonban sohasem marad az egymillió font alatt.

Gazdagságáról legendák keringenek, ezekből a legendákból a valót kihámozni bajosan lehet. Már az apja is gazdag volt. Ruházati cikket szállított a háború alatt a cári Oroszországnak és mérhetetlen vagyonnal vonult vissza Amerikába. Ott halt meg. Hálála után vagyonának fantasztikus nagysága még a fiát is meglepte.

Vasziljev Zimdin ma ötven év körül jár. Magas, szikár ember. Idősebbnek látszik. A háború után megvásárolta Berlinben a Brandenburger Tornál, a Pariser Platzon Bülow herceg palotáját, amelyben ma az amerikai követ-ség van. A palota muzeális értékű kincseit megtartotta magának, magát az épületet tovább adta. Ezen az egy üzleten

hét és félmillió arany márkát keresett.

A háború után hajókkal szállította

Szibériából Japánon keresztül Európába az aranyat. Szőnyegüzleteiről legendák keringenek. A legnagyobb tranzakciókban benne van a keze.

Családja nines. Feleségétől különváltan él.

A mese-villa szomszédságában lakik az asszony, akinek számára Dubrovnik egyik legszebb villáját vásárolta meg.

Közvetlen közelében csak oroszok élnek. Abrándos szemű, szőke és mindig hallgató oroszok. Orosz ember a magántitkára, orosz ember legmeghittebb bizalmasa. Belajev tábornok, aki okleveles építész és ő vezeti Zimdin építkezéseit. Orosz ember a dubrovnikai villa kertésze: aki a cár szolgálatában állt és ezt a földre álmódott paradíszot megteremtette. Tengerparti szállodájában egy orosz herceg a direktor. A nevét egyik se ejti ki és ha valaki a főnök úrról érdeklődik nálunk, hirtelen másról kezdenek beszélni.

EGY RÉGI SZERELEM ROMANTIKUS HISTÓRIÁJA

Ott, ahol a Shahrazade felépült, állott már egy villa és ennek a történetéről regényírók túlfantáziáztak.

A villában, amelyet Zimdin lebontatott, valamikor egy szépséges orosz hercegnő élt. Princessin Taracano. Katalin haragja elől menekült ide, az örök tavasz birodalmába. Mi volt a haragnak az oka? Úgy mondják: szerelm. A hercegnő ragyogóan szép volt és mindenkit megigézték a szeméi. Utjában volt Katalinnak.

A féltékeny cárnó mindenáron meg akart szabadulni a hercegnőtől és megbízta Orlov admirálist — bolondultak érte az asszonyok, hogy élve vagy holtan hozza magával Szentpétervárra Taracano. Orlov az orosz flottával meg is jelent a régi raguzai kikötőben és udvarolni kezdett... Sikeresen...

Egyik ragyogó estély a másikat követte. Júniusban téli mulatságot rendeztek a hercegnő palotájában. Az utat sóval, cukorral hintették tele és csilingelő számonok érkeztek a vendégek. A pálmákat vattával burkolták be... Másnap aztán az admirális nagy estélyt rendezett a hajón. Ragyogóan szép estélyt. Reggélig tartott a mulatság. Amikor a vendégek elmentek már, a szerelmes hercegnő ott maradt a szép Orlovnál. Szerelmes percek következtek az admirális kabinjában.

...Es közben felszedte horgonyját az orosz flotta...

Mire a hercegnő magához tért, már nyílt tengeren járt a hajó.

A kabinja ajtaját nem tudta kinyitni...

A szerelmes admirális is eltűnt...

Az orosz kikötőből egyenesen Szibériába ment az a szán, amelyen megláncolva utazott a cárnó vetélytársa...

Azóta lakatlan volt a villa. Pár évvel ezelőtt Zimdin vette meg, de a lett milliárdos megvásárolta a környező telket is. A villát lebontatta és részben ennek a helyén épült fel a Shahrazade.

A FÖLDRE ÁLMÓDOTT EZEREJYÉJSZAKA...

A Shahrazade parkjában maga Belajev tábornok kalauzolt...

Hogyan tudtam elérni ezt? Engedtessék meg nekem, hogy erre a kérdésre adós maradjak a felelettel...

Grünfeld-től

az iskolába

Eocskay tiuruha s. kek és szürke végig belet 6 évesnek **17⁸⁰**

Fiu téli öltöny sötét csikos 3 színben 6 évesnek **11⁸⁰**

Bocskay télikabát me egen bélelve 6 évesnek **25⁻**

Fiu lengyelke, meleg bétessel, szörme gálterral, 6 évesnek **30⁻**

Te'rintse meg őszi kirakatainkat.

Lego'csóbb szabott árak.

GRÜNFELD

Adolf és Társa

férfi- és tiuruha'k szaküzlete

Kistemplom mellett.

A tábornok úr nyitotta ki a kaput, amelyen túl fehér márványból faragott lépcsők következnek. A kapu zárja: remeke az ötvösművészetnek. Szemben vele egy pad. Ötszáz esztendő. A szökőkút medencéjével korinthusi Faun area vigyorog. Körös-körül függő kertek. Semiramis kertjének mintájára álmódta'k őket ide. A kertben: ötezer rózsafa Orleansból. Külön vonaton hozták ide valamennyit. Van közöttük éjfekete róza is. A pálmák Bordigherából érkeztek. A téli kertnek az üvegje a napnak csak bizonyos sugarait engedti át. Ausztráliai fenyőfák szaladnak a kerítés körül magasha és zárják el a kilátást. A cikus-pálmák külön parkban vannak az urak és a hölgyek.

A japán kert valóságos esoda. Minden virág, minden szikla Japánból került el a Shahrazade parkjába. Japán kerti ház áll a park szélén, tarka lampionok himbálóznak a tornácán és keskeny patak — ez is mesterséges — esőgedezik a közepén. Itt építették meg Zimdin úr külön tengeri fürdőjét. Sziklába robbantva. Bármilyen viharos is a tenger, itt szelidek a hullámok.

...Huszezer köbméter sziklát kellett a tengerből kirobbantani, hogy ez a park elkészülhessen...

Naranások és citromok esüngenek éretten az ágakon, a datolya-pálma közepéről füzereken lóg lefelé a gyümölcs. A fikat ultraviolettsugarakkal gondozzák...

Megkérdezem a tábornok úrtól: — Mibe került eddig ez a munka?

Elgondolkodik. Aztán — látom: magában számol — feleli:

— Két évig tartott az építkezés. Most lettünk készen vele. Eddig a villa, persze berendezés nélkül, a park, a robbantások, a virágok közel százmillió dinárba kerültek. A berendezés értékét még csak megközelítően se lehet megállapítani. A szobák-

ban ninesen csak: muzeális darab és akad olyan festmény is, amely nagyobb értéket reprezentál, mint maga az épület és a park...

Százmillió dinár: több, mint kétmillió dollár...

Vajjon miért álmódta ide ez a rejtélyes életű ember ezt a tündérvilágot...

Ő maga eddig alig járt benne.

Néha eljön Dubrovnikba, de sohasem egyedül. Hölgytársaságban érkezik, de mindig két nővel és a hölgyek mindig változnak. Az egyik fekete, a másik vörös...

...Rouge et noir...

Akáresak a foltok a rulettasztalokon, amelyek Zimdin vagyonát annyira megnövelték...

A SHAHRAZADE ÁLMÓVILÁGÁBAN...

Tizennégyméteres pálmák öfelik körül magát az épületet, amely szakasztott olyan, mint egy mór mecsét. Eppen csak hogy a minaret hiányzik róla. Prof. Kehler is-

JEGYEK

a Hajduhétre:

Belépőjegy
minden kiállítás
megtekintésére **-60 P**

Ugyanez
gyermekeknek **-30 P**

Siessen kiadóhivatalunkba
jegyet biztosítani.

mért becsi építész tervezte Zimdin elgondolása szerint. A már építészeti első etappjából való, a kupolája ragyogóan kék. A domború email-lapokat külön gyártották a palota számára. A villa minden darabja faragott munka. Mindössze egy emeletes, felül van még egy vendégszoba.

Az építőanyagot szakértők válogatták össze a világ leghíresebb márványbányáiban.

Az építéshez csak nemes márványt használtak. A földszinten van a hall, a szalon és az ebédlő. A három szoba egyetlen gombnyomásra egyetlen teremmé alakul át. A berendezése olyan, hogyha

idegen lépne a villába, az ajtó küszöbe hangtalanul lesüllyed vele a pincébe és az idegen fogoly marad itt addig, amíg ki nem szabadítják. Az ilyen nem kívánt látogatásról csengő értesíti Zimdin úr bizalmasait...

A villát részben a berlini Bülow-palotából rendezik be most. De van egy antik orgona az első emeleten. Freiburgból jött, aminek az ára kerekén százezer márká volt. A fürdőszoba látványosság, ilyen fürdőszoba nincsen még egyetlen is a világon. Leírni nem lehet. Azurkék márványmedence süllyed a padlóba és körös-körül a legfantasztikusabb keleti szőnyegek. Meleg és természetes hőfokú tengervíz ömlik pillanatok alatt a medencébe és a hullámok a tenger varázsát adják. Mór fejedelmek kastélyaiban égtek egykoron csillárok, amikben csak gyertya lobog. Ezer és ezer gyertya a termekben. A tükrök velenesei dozsák palotáiban mutatják egykoron a hölgyeknek, hogy minden ifjúság mulandó.

A terraszokon schol nem látott egzotikus növények.

A hall közepén márvány szökőkút.

Es az ablakokból a világnak elképzelhető legszebb panorámája. Szemben Lokrum szigete.

A hegyen a benedekrendiek ezerszázados klostromának romjai. Az egész sziget nem más, mint hatalmas kert, a hegyek oldalán narancs és palmaerdő. Zindinnek az volt a terve, hogy itt hatalmas játékkaszinót épít, a szigetet híddal összeköti Dubrovnikkal, azonban a jugoszláv kormány nem járult hozzá a kaszinó felállításához és így Miksa császár és a szerencsétlen Rudolf paradicsoma megmaradt annak, aminek az Isten megteremtette.

A Shahrzade tündérvilágába avatatlan szem nem láthat bele.

A kertből és a palota ablakaiból a szemlélő betelhetik a világ minden szépségével, de őt nem láthatja senki...

Ugy mondják — és ezt az információt a tábornok úr se cáfolta meg. — hogy

a Shahrzade Windsor Edward herceg számára készült. Neki ajánlja fel az Ezeregyéjszaka-nak ezt a földre álmódott paradicsomát a titokzatos és rejtélyes életű lett nábob. Windsor Edward herceg, Anglia szerelmes szívé volt kiralya miatt sietnek most annyira a berendezéssel.

Most érkeztek meg a bútorok. — Orosz munkások csomagolják ki a vagonokból a műzeális tárgyakat. A munkájukat senki se látja. Oda-künn meg-megállnak a kíváncsiak a villa kerítése előtt, de — a tizenhatméteres pálmák és az ausztráliai fenyők megvédik a villa parkját a kandi tekintetektől...

Egy délutánt töltöttem el a Shahrzade tündérvilágában és bódultan fogtam meg a vörösrézből kiváncsi kapu mesterei kilincsét. Lábam alatt a fehér lépcsők vissza-

Valódi „Bohn“ cserepek

253-as hornyolt és szalageserép.

Különleges téglák

ikeresjtéglá, 6 és 10 cm-es válaszfaltéglá, fűdémteglá, burkoló és lépcsőtéglá, gyári lerakata

Bedecs Elemérnél

Büszörményi út 2-C. szám.

verték a csillagoknak és a holdnak a fényét. A japán kertben esőndesen esobogott a patak. Az »Alpengarten« szikláin felhőkkel esőködő hegyóriások csenevész flórája kacérkodott a kókuszpálmával. Lent a tengerben esőndesen siklott tovább egy fehérvitorlás bárka és valaki öreg dalmát nótákat dalolt a tavaszi éjszakában. Gi-

táron kísérte a nótáját. Messziről felém intettek a sudár ciprusok és fűn a hegyen megszólalt lágyan és sejtelmesen egy ezüstszavú hangrang...

... Vajjon boldogságot talál-e ebben az álomvilágban az, akinek a világon semmi más nem jelenthet már nyugvást és boldogságot...

Paál Jób.

Mit készítsünk az édes csemege-szőlőből?

Izt, sajtot és mazsolát

A legegészségesebb gyümölcsök egyike a szőlő. Dús, természetes cukra táplál, jelentékeny C-vitamin tartalma az anyagcserebántalmakat szünteti, lecsintartalma az idegeket nyugtatja, kevés axalsava a gyomorbántalmakat enyhíti, különleges cukra pedig szív-bajosokon segít. Ezért ajánlják az orvosok a szőlő fokozott fogyasztását és az úgynevezett szőlőkúrát. Ez a természetes gyógymód a tapasztalat szerint csodálatosan jótékony. Az idős bőséges a szőlőtermés, tehát olesó a szőlőkúra is és mivel sok szőlő van, már most gondoskodni lehet arról, hogy ezt az izletes és egészséges gyümölcsöt hosszabb időre biztosítsuk magunknak. A szőlő nyers állapotban többféleképpen is eltartható. A szőlő eltartásának különböző módjait később ismertetjük, ha már érni kezdenek azok a szőlőfajták, amelyek erre a célra a legalkalmasabbak.

Kitűnő a kúra szempontjából a szőlő feldolgozott állapotban is. A szőlőiz vagy a szőlősajt kiválóan alkalmas erre a célra. Ugy az egyik, mint a másik már a most érő szőlőből is készíthető. Az

aszalt szőlő

sem tartozik az aszalványok sorában az utolsó helyre. A szőlőaszalással különben azért is érdemes foglalkozni, mert

a külföldi aszalt szőlőt, a mazsolát teljesen ki lehetne vele küszöbölni a háztartásokból.

Ötletes szöveggel
reklámtanáccsal
költségvetéssel
szolgálók

Hol, hogyan, mikor

hirdessen?

forduljon bizalommal a megbízhatóságáról közismert régi szakemberhez

Erdős József
hirdető-irodához
BUDAPEST,
VI. Teréz-körút 35. sz.

Az aszalásra finom ízű, zamatos, lehetőleg laza boggyójú, szívós héjú, kevés magu, húsos szőlőfajtákat kell használni. Ujjabban már nálunk is kezdtek a fehér boggyós, magnélküli **Sultanina** és a szintén magvatlan apró boggyós **Corinthe rose** szőlő termesztését, amelyből a görög szigeteken, Északafrikában, Törökországban aszallják a „mazsolát”. Természetesen még évek kellenek ahhoz, hogy nagyobb mennyiségű magnélküli szőlő álljon a szőlőaszalás rendelkezésére.

A szőlőaszalásnál fontos, hogy a hibás, éretlen, vagy a rothadó boggyókat a fűrtől hegyes vékony ollóval kivágjuk. A jól megválogatott épszemű fűrtöket félóra vagy egy órára szódás oldatba, vagy pedig forrásban levő vízbe mártjuk, majd a gyümölcsaszalásnál már ismertetett aszalóba, a cserényekbe rakjuk. Az aszalás sikere attól függ, hogy az aszaló hőmérsékletét megfelelően szabályozzuk-e. — Az aszalást 35—45 C. foknál kezdjük majd fokozatosan 75—80 fokig emeljük az aszaló hőmérsékletét. Közben természetesen a cserényeket változtatjuk. A hőforráshoz közel eső cserény bizonyos idő múlva az aszaló felső részébe kerül. Az aszalás körülbelül huszonegy óráig tart. A megaszott szőlőfűrtöket le is boggyóztatjuk, majd szellős helyiségben, vékonyra eltérgetve kissé megsikkasztjuk és azután hűvös, szellős helyen, lehetőleg ritkás vászonzacskókban tartjuk.

A szőlőiz készítésének első igen fontos követelménye a szőlő alapos megmosása. Ezután a fűrtöket leboggyózzuk, a boggyókat megzúzzuk s egyszeri forrásig főzzük. A főzés után paszírozó gépen, szitán eresztjük át a szőlőt és az így kapott levét zélesebb lábasban főzzük és főzés közben állandóan kavargatjuk. *Alma* vagy *birsalma* levét is szokták e léhez keverni és együtt főzni. Ebben az esetben a szőlő hamarabb sűrűsödik, maga az íz pedig szebb és fényesebb lesz. Ajánlatos a szőlőizt vörös szőlőből készíteni, mert ennek szebb a színe, mint a fehér szőlőből készülté. Az édes szőlő levébe cukrot nem szokás tenni, hiszen az a szőlőizkészítés legnagyobb előnye, hogy a cukrot megtakaríthatjuk. A savanyú szőlőt, ha savtalanítás nélkül dolgozzuk fel, akkor egy kevés cukrot tehetünk a lébe, még pedig egy kg-ra 20 dekát. Előnyösebb azonban, ha a cukor helyett a savanyú ízhez teljesen savmentesített, befőzött mustot adunk, ugyanannyit, mint amennyi szőlőlevél kezdjük az íz készítését. A savmentes must úgy készül, hogy a friss mustba, amelyet 80 fokra felmelegítünk, literenként 4—4,5 gram iszapolt krétát teszünk. Ha a lé már elérte a megfelelő

sűrűségét, üvegekbe rakjuk. Az üvegekbe rakott szőlőizt tanácsos két egymást követő napon tíz-tíz percig kigőzölni és úgy elrakni.

Hasonló módon készül a szőlősajt, a szőlőszelé. A leboggyózott szőlő kisajtolt mustját durva vászonkendőn átszűrjük és az átszűrt lé minden literjébe 30 deka cukrot teszünk és addig forraljuk, amíg sűrű kocsonyaszerű nem lesz. Forralás közben a képződő habot állandóan le kell szedni. Cukor helyett finom körte nedvét is bele szokták önteni a mustba. Ebben az esetben azonban a körte nedvét is jól kell felmelegíteni és azt folytonos kavarással közben a forrásban levő szőlőléhez, illetve musthoz önteni és mindaddig forralni, míg a próbavételnél a lé már nem eszeget, illetve, ha már a csepp szárazként húzódik belőle. A forralás befejezése után edényekbe rakjuk a kocsonyát és légmentesen bekötözzük.

Külföldi újságírók látogatása a Dr. Baál Svábhegyi Gyermekszanatóriumban

A most lezajló Nemzetközi Nyomdászkonferencián alkalmából a Budapestben tartózkodó külföldi újságírók, lap- és nyomdatulajdonosok előkelő és népes csoportja tett látogatást dr. Baál Svábhegyi Gyermekszanatóriumban. A külföldi vendégeknek és az őket kalauzoló magyar újságíróknak a sanatórium igazgató főorvosa dr. Baál Károly igazi magyaros vendégszeretettel mutatta be az európai nivójú intézetet. A vendégek elragadtatással szemléltek a többhaldas parkban játszó gyerekeket, akiknek egyrésze a tenispályán és a sporttelepen a felügyelő egészségügyi tanár vezetése mellett egészségügyi gyakorlatokat mutatott be. Ezután megtekintették az intézet erdei iskoláját, ahol a gyenge fizikumú elemistá gyermekek tanulnak. Érdeklődést keltett az intézet legmodernebb felszerelésű orvosi berendezése és a különleges szisztémájú központi fűtés és melegvíz berendezés, amelynek célja, hogy a klimatikus gyógyhely egész éven át még a téli sportokat űző gyermekeknek is a legnagyobb kényelmele nyújtsa. A külföldi újságírók csoportja azzal az érzéssel távozott, hogy ezen intézmény határozottan szolgálja a magyar gyermekvédelem nemzetmentő feladatát.

Kötőtanfolyamot nyitok,

mindenféle kötetet tanítok, 4 heti tanfolyam 10 pengő, naponta délután 3—5-ig. Jelentkezés özv. Pósch Dezsőnénél, Rothermere u. 17.

ÚJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

Debreceni János szatócs, Végh Lajosné tojás, baromfi, zöldségfélék, burgonya, tengeri, bab, gyümölcs, déli-gyümölcs, dinnye, tengeri, pattogatott tengeri és sülttök kereskedés. Rózsa János kóresma, özy. Barna Lászlóné vágott baromfi és vadkereskedés. Szabó Ferenc molnár, Thury Levente cyan vegyületei kizárásával féreg, rovar és kártékony állatokat irtó vállalat. Asztalos Sándorné gyermekruha, női kötének és mosóruhákészítés, özv. Barcza Jánosné gyermekruha, kötény és fehérnemű készítés, Demény Dezső fuvaros, Szegi Józsefné ózseres, Veres István hentes, Bíró Árpádné rőfös és rövidárú, férfi és női divatcikkek, béles áru, szövetek, selymek kereskedése.

— Sok gyomorbeteg ember nagy megkönnyebbülést ér el, ha felőrával étkezés előtt három-négy évókanányi természetes »Ferenc József« keserűvizet vesz be. Az orvosok ajánlják.

A történelmi múltú debreceni nyomda

Híres kiadványok: Werbőczy Tripartituma, Rákóczi kiáltványa, az 1849-i országgyűlési jegyzőkönyvek Debrecenből kerültek ki — Rákóczi szabadságharca alatt a város rejtekfülkéjében őrizték a nyomdát — A betűkből a labancok golyót öntöttek — A protestáns és demokrata jellegű nyomda

A Budapesten most lezajlott nemzetközi nyomdászkongresszus tagjai a nemzeti nyomtatványkiállítás nagyszabású anyagából ismételt megállapíthatták azt az elismert előkelő helyet, amit a magyar tipográfiai művészet a világ nyomdászatában elfoglal.

Debrecen bizonyos részt kér ebből a díesőségből, hiszen Debrecenben van az első és egyedülálló magyar nyomda, amely 1561-től, megalapításának évétől kezdve a mai napig, tehát negyedszázadon át annyi zivataros évtized hányattalásain keresztül, töröktől, némettől, románától háborgatva, többször porig égve, hamvaiból új életre kelve, de mégis kimutathatólag megőrizve folytonosságát, megtartotta vezető helyét a hazai nyomdák sorában.

Mint a mai napig fennálló magyar nyomdák között alapítására a legrégebb, nemzeti fontosságára s a magyar szellemi művelődésnek tett szolgálataira első.

Az első nyomtatógép, természetesen a lehető legegyszerűbb kézisajtó, — amint azt dr. Csűrös Ferenc városi kultúrtaácsnok írja a debreceni városi nyomda történetét tárgyaló becses munkájában, —

1561 tavaszán kezdte meg működését Debrecenben.

Első kezelője kálvinista prédikátor, az egeri püspök elől menekült kassai pap, Huszár Gál volt, akinek emléket a halás utókor uccanével örökítette meg Debrecenben. Debrecen jelentősége a reformáció révén emelkedett és természetes, hogy a nyomda megalapítója maga is kálvinista pap volt, a nyomda XVI. és XVII. század elei működése pedig kifejezetten protestáns és demokrata jellegű.

A legelső nyomtatott munka, mely a debreceni prés alól 1561 május első hetében kikerült, szintén vallásos jellegű: Méliusz Péternek, a magyar kálvinnak egy műve: *A szent Pál apostol levelének, melyet a Colossabelihez írt, prédikáció szerént való magyaráztatta*. Huszár Gál másfél év múlva eltávozott Debrecenből, sajtófelserelését és betűit a városi tanács váltotta magához és ezután egy-egy tanult nyomdát bízta bizonyos díj fejében, amit az a felszerelés használatának jogáért fizetett a városnak. E nyomdátok mindannyian litterátus férfiak voltak, hiszen a könyvnyomtatás ez időtáji valóságos iparművészet volt. Akadt közülük egy, aki európai hírt szerzett magának nyomdátoló művészetével: Hoffhalter Rafael.

Az ő keze alól került ki a XVI. századbeli magyar könyvnyomtatás egyik remeke, a Werbőczy Tripartitumának 1565-iki magyar nyelvű kiadása.

A kiadott művek szerzői részben a kollégium tudós tanáraiból, másrészt az ország minden részének reformátorai közül kerültek ki. Alapvető, nagyfontosságú munkák egymásután kerültek ki a debreceni prés alól, így Méliusz hittudományi munkái, a nevezetes 1567-iki debreceni hitvallás, Szegedy Gergely énekeskönyve, a legelső magyar számtani kézikönyv, Szikszai Fabricius szótára, a legtöbb XVI. századbeli széphistória és sok más nevezetes nyomtatvány. Nem lehet csodálni, hogy ilyen körülmények között a debreceni nyomda tekintélye rohamosan növekedett úgy, hogy két évtized munkája után a nagybíró kolozsvári Heitai Gáspár-féle nyomda mellé küzdötte fel magát. A debreceni nyomda abban is szerencsés volt, hogy a magyarországi kereskedelmi vonalak csomópontján levő kereskedő város piacára igen alkalmas volt a könyvterjesztésre. A debreceni kereskedő és árus népek, akiknek ajánlotta Méliusz is egyik munkáját, messze földre elvitték a debreceni nyomda kiadványait.

A XVII. századbeli könyvnyomtatás Európaszerte ugyanolyan egyszerű volt, mint a nyomtatás feltalálása idején. De míg a nyugati országokban, különösen Hollandiában valóságos művészetek támadtak a tipográfianak, addig nálunk az egy kolozsvári *Misztőljosi* Kiss Miklóson kívül kiváló nyomdászegység nem támadt. A debreceni officina mindvégig megtartotta vezető helyét, de a Hoffhalter Rafaelhez hasonló nyomtatványokat többé előállítani nem tudott, sőt a század hatvanas éveiben *Karancsi* nyomdász alatt oly alacsony színvonalra szállott alá, mint soha azelőtt, de azután sem. Igaz, hogy az egész országban ugyanily alacsony fokon állott a nyomtatás s a török uralom utolsó évtizedei voltak ezek, mikor Debrecen felett szinte állandóan ott függött a végpusztulás veszedelme. Nevezetes munkák ebből a században is nagy számmal jelentek meg a nyomdában. Az ország csaknem valamennyi

református tudósának összeköltése volt vele, pártfogókban sem volt hiány, nemcsak főurak, hanem egyszerű civisek közül is, bőkezű volt a tanács, sőt több esetben maga a kollégiumi ifjúság, az »amplissimus coetus« lépett föl, mint mecénás és hírneves tanárai munkáit maga jelentette meg a városi nyomdában. Az innen kikerült tankönyveket szétlőben használták az egész országban, énekeskönyvei a legkelendőbbek voltak. *Kalendáriumai versenyeztek a híres löcsei naptárakkal*.

A század végén, amikor a török végleg eltakarodott Debrecenből, *Rosnyai* Jánossal és *Tóttésivel* derék, tanult nyomdátokhoz jutott a város, akik csinos, gondos kiadványaikkal ismét megszerezték a debreceni nyomtatványoknak a régi jó hírnevet.

A föllendülés kora köszöntött be ismét

Rákóczi kiáltványa és hadi rendszabása itt látott napvilágot, ami nagy merészség volt a debreceni nyomdától, mert a labancok bosszújának tette ki a várost.

Valamennyi csapás között, ami e szabadságharc alatt Debrecenre érte, egy sem volt fájóbb, mint a nyomda csaknem teljes megsemmisülése. 1705 októberében a nyomda felszerelése a város háza egyik rejtekfülkéjében volt ládákban elhelyezve, a sárospataki menekült nyomdájával együtt. Ezt a labancok megtalálták és vandál módra feldúlták. Sok betűt az utcákon, mezőkön és táborhelyeken, mind ott mind másutt hirtettek el — írja keserűen a város akkori jegyzője. — A typographia

háznál maradt betűk, sőtú és egyéb eszközök is oda vagynak. A labancok a betűkből golyót öntöttek, a debreceni nyomda megsemmisült.

Az új század első két évtizedében a nyomda tengődik, de sokáig nem bír erőhöz jutni. A város is teljesen kimerült s hozzá a még megmaradt s valamennyire helyreállított felszerelést 1719-ben tüzvész pusztította el. A város ekkor helyreállítja az officinát és 1722. végével az újra felszerelt műhelyt nem adja többé bérbé, hanem házi kezelésbe veszi. A nyomdászat ekkor már egész Európában mindinkább gépies, nagyban termelő ipari mesterséggé válik. Nyomdai remekítés nem célja többé a debreceni nyomdának sem, hanem szociális feladatának tartja mennél olcsóbb könyvek mennél tömegesebb előállítását. A XVIII század nyomdátói egyszerű mesteremberek voltak, akik nem jártak külföldre, hanem mesterségükre legtöbbször helyben, a városi nyomdában készültek elő. A szürke közepesség uralkodik a XVIII. században, amelynek közepe táján szerele be a város a második prés s ezen a két sajtón folyt a munka a század végéig. A személyzet 6—7 emberrel nem ment többre, a termelés elsősorban az iskolakönyvekre, zsolttárokra és vallásos könyvekre szorítkozott. Ennek a magyarázatát a minden szabadabb szellemi mozgást lenyűgöző cenzurában és a bécsi kormány rosszakaratában volt, amely nem szívesen nézte a nyomdát a kálvinista polgárság kezében. A kormány részéről a kísérletek a század folyamán több ízben megújultak a nyomda életére, a városi vezetőség azonban hol furtanggal, hol rimánkodással, legtöbbször azonban a katolizáló törekvéseknek tett engedelmekkel mindig meg tudta menteni nyomdáját.

A XIX. század hosszú tengődés után végre nagyszabású föllendülés és virágzás korszakával köszöntött be. Ez egy derék, szakmáját értő nyomdátó, a lelkes Csáthy György nevéhez fűződik. Egy évtized alatt több nevezetes tudós munka került ki a debreceni nyomdából, mint az előző egész század folyamán. A hírneves Debreceni Fűvészkönyv, a Budai Ezsaiás Deák írók élete, Magyarország története, Közönséges története, az Ercsei Dániel: Statisztikája és Psychológiája és sok más, országszerte elterjedt tudós munka jellezte, mily magas színvonalat ért el kiadványok dolgában a debreceni nyomda. Csáthy anyagi tekintetben is rendbe hozta a nyomda ügyeit, amiben legnagyobb sikere az 1811-iki énekeskönyvi királyi szabadság megnyerése volt.

A szabadságharc kitörésekor már nyolc faszajtóval dolgozott a nyomda, mely a szabadságharc ideje alatt országos események középpontjába került, kivált az 1849. év első felében, amikor a kormány legnevezetesebb rendeletei, az itt ülésező országgyűlés jegyzőkönyvei mind a város betűivel jelentek meg.

Ezeknek a mozgalmas időknek köszönhető Debrecen város első hírlapjának a megjelenését is: 1848 július hónapban indult meg a *Telegdi-testvérek szerkesztésében ugyancsak a város betűivel az Alföldi Hírlap*.

A nyomda egyrészt a harcok forgatagába is belekerült. Bem tábornok ki-

Mielőtt zongorát vásárol, kérjen ajánlatot és díjmentes prospektust az ország egyetlen zongoragyártól a

MUSICA R. T.-től

Budapest, V. I. Erzsébet körút 43. sz. (Royal)

Alkalmi vételek,

alkalmazható, gyári ag teljes garanciával rendbehozott **Stingl, Lauberg, Ste zimmer, Wirth** és számos más zongorákban már 700 Ft-tól 33 havi nte, váltó nélkül.

UJDONSÁG a 96 cm. magas „Kis pianino” / okáv, teljes hangereje a modern lakás hangszere.

vánságára a kormány a város két sájtóját két nyomdával és két betűszedővel tábori nyomda gyanánt rendelle melléje. Ezen jelentek meg *Petőfi Sándor csatadalai* is.

A szabadságharc bukása után a régi megpróbáltatások újultak fel ismét, a rendőri cenzura ráfeküdt a nyomdára és e szomorú években a debreceni kiadványok címlapjain megjelent — a kétéfű sas. Szerencséje Debrecennek, hogy Csorba János polgármester ellene szegült a kormány óhajának és sikerült kivínnie, hogy a város megmaradtait nyomdájára birtokában. A kiegyezés korában a tevékeny, kitűnő szakember Fries József művezetésével a városi nyomda újra a vidék nyomdájának élén haladt, míg aztán a század utolsó évében a nyomda élére állított érdemes *Keresztessy István* modern nagyüzemmel fejlesztet ki. 1918-ban a vállalat a város és a tiszántúli egyházkerület közös tulajdonába ment át s bár a románok a megszállás alatt sok dűlást vittek véghez benne, ma ismét az ország egyik legnagyobb üzeme.

A hazaszeretnek a közdolognak ön feláldozó szolgálatának s a legnevezesebb kultúrsumjának valóságos csodája, hogy ez a nyomda oly nehéz viszonyok között fenn tudott állani és hogy ez így van, örök büszkesége nemcsak Debrecennek, hanem az egész magyar nyomdászatnak és az egész magyar művelődésnek.

Kész bundák, valamint mindenféle szücs munkát olcsón vállal ALIMANN szücs Mik. és u. 2. Takarékosága is

Tizezres tömegekre számít a szabócsí gyűmölcsbét rendezősege

Amerikai tempóban épül a gyönyörű nyíregyházi Városmajorban a 8 hold területű vásárváros, amely méltóképen fogja dokumentálni Szabolcs kereskedelmét, iparát és mezőgazdaságát. Szeptember 11-én nyitják meg ünnepélyes keretek között a Szabolcsi Gyümölcsbét, amely a Tiszántúli ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági életének pompás bemutatója lesz és minden bizonnyal lelkesen elragadja a tizezres tömegeket, amelyek a közelebbi és távolabbi vidékekről sereglenek majd a Nyírség fővárosába. Idillikus környezetben épült fel a vásárváros és a rendezőbizottság gondoskodott arról is, hogy a vásár tartama alatt Nyíregyházán egymást érik a különböző kulturális és társadalmi események. A nyíregyházi »Szabolcs Vezér« polgári lövészegylet 11. és 12-én Szabolcs vármegye díjért országos kispuska cüllővő verseny rendez 10 versenyszámmal, 19-en pedig a 6. Vitézi Törzsszékhez tartozó hat tiszántúli vármegye vitézei vitézi törzserkezetet és törzstaborozást tartanak. Ugyanaznap a vitézekkel közös táborozásra gyűlik össze a tiszántúli vármegyeek sok ezer front harcosa és hadirokkantja is az 57 százalékos kedvezményrel Nyíregyházára induló kultúrvonatonon.

Családi háborúság

Manó figyelte a feleségét. Észrevette, hogy az asszony éjszakánként nyugtalanul alszik, forgolódik az ágyban, türelmetlen sóhajásokkal vergődik át az éjszakákat.

— Manó, Manó! — mondotta magában — baj van az asszony körül! Manó téged megcsal a feleséged! Vagy most akar megcsalni! Figyelj Manó, szimatolj, kutass, nyomoz! Miért sóhajtozik éjszaka a feleséged?

Manó lesbeállt és szimatolt, kutatott, nyomozott, de nem jött rá semmi gyanus körülményre. Az asszony éppen úgy viselkedett, mint máskor, csak éjszaka változott meg és forgolódott, nyögött, sóhajtozott. Manó visszafejtette lélegzetét és úgy fűlelt, hátha ellesheti felesége sóhajait. De az asszony nem árulta el magát és Manó az állandó kételyek és gyötörések miatt szinte idegbeteg lett.

Mi lehet az oka? Miért sóhajtozik az asszony minden éjszaka? Miért? Mikor mindene megvan, ami csak kell egy asszonynak! Manó detektívekkel figyeltette a feleségét, de a detektívek nem tudtak semmit mondani. Beszámoltak az asszony minden útjáról: de semmi-féle gyanus helyen nem fordult meg Manó felesége. Végre aztán tegnap az egyik detektív ezt jelentette: az asszony délután bement a Piac-ucca 89. számú házába és percekig beszélgetett egy angolbajuszú, fess fiatalemberrel, akinek sokáig szorongatta a kezét és szinte könnyes szemekkel vált meg tőle.

Manó, ahogy a felsége hazajött, neki támadt az asszonynak:

— Nyomorult! Mindent tudok! Most meghalsz!

— Mi bajod van Manó? — kérdezte az asszony megrémülve a feldúlt embertől. — Megőrültél?

De Manó hörgött, kifordította a szemét és torkonragadta az asszonyt:

— Ma délután látott a Röntgenszem!

Az asszony felsikoltott:

— Manó, te megőrültél! Félrebeszél! Ki az a Röntgenszem?

— A detektív, akivel felfogadtam, hogy figyeljen! Tudok mindent! Add ki a nevét a nyomorultnak!

— De kinek a nevét, az Istenre kérlek?

— Az angolbajuszunk! — ordította Manó. — A fess fiatalembernek! Akivel a Piac-ucca 89. számú házában találkoztál! És akinek könnyes szemmel szorongattad a kezét! Feljel! Mit kerestél a Piac-ucca 89. számú házában?

Ekkor eszalatos dolog történt. Manó felesége hangosan kacagni kezdett, úgy kacagott, hogy a könnyei is csorogtak.

— Igaz, hogy ma délután ott voltam a Piac-ucca 89. szám alatt. Igaz, hogy szinte könnyes szemmel szorongattam az angolbajuszú úr kezét. A hátától volt könnyes a szemem! Mert vedd tudomásul, te féltékeny örült, hogy az Elektrotax féregirtóvalaltnál voltam, amely 70—110 fillérig teljesen karban fogja tartani a lakásunkat! Ezért sóhajtoztam, forogtam, hanykolódtam és nyögtem minden éjszaka az ágyban! Mert csíptek a férgek! De ezentúl nyugodtan alhatunk, az Elektrotax mindent kiírt. Tíz perc alatt! És félóra múlva már alhatunk a szobában, nem veszélyes az Elektrotax gáza!

Manó letérdelt és megcsókolta a felesége kezét.

— Ha az arcszíne fakó, szürkés-sárga és tekintete hágyadt, ha hangulata nyomott és nehéz álmok gyöttrik, ha a bél túlságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kiozoznak, olyankor tanácsos néhány napon át reggel felkeléskor egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet innia. Az orvosok ajánlják.

BOROS szépen jól olcsón **fest, mos, tisztít** Piac utca 77.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Téli kabátok 1937-38.

Pillanatnyilag ugyan egy cseppet sem aktuális, mert ahogy leütem egyenként a gép billentyűit, ugyanannyi izzadságsepp szalad le a homlokomon a melegtől, de Istenem, az rég tudott dolog, hogy a divatot nem a naptár, hanem a nők állapítják meg, illetve annak idejét. Hiába van most meleg, késő kánikula, a téli kabát és bunda probléma bizony már hetekkel előbb felütötte divatfejét képzeletünkbe.

Séllyei nővérek

Ka'ap és ruha szalonjuk
jó és olcsó. Piac utca 61.

Milyen lesz az új téli kabátidivat? — Gyönyörű — felelhetnének nemes egyszerűséggel.

Szabásban legkedveltebbek lesznek a sveifolt elől nem túl átérő kabátok, hatalmas prémezéssel a nyak körül. Zsebesek lesznek és övesek, angolosak és mégis franciások, a kabát alján szereplő glocknizódástól.

Láttam egy fekete gyönyörű szövetskabátot, Paquin modell volt: sveifolt, bő ujjakkal, keskenyített vállal és a szélesítés magában az ujjában volt (általában ez a fő jellemvonása az idej bunda és kabát divatnak) két ferde töleseres zsebbel, dupla reverrel és — fekete steppelt taft övvel. Ugyanezen modell megvolt fekete breitschwanz perzsából is. Remekül nézett ki a magas szőke manneken.

Vannak ezek az angora szerű egészen puha, majdnem gyapju szövetek téli kabátokra, amik úgy simulnak a testhez, mintha fűzők lennének. Nagyszerű vonalakat lehet belőlük kihozni.

Főszin természetesen a fekete. Ezeket a fekete kabátokat azután úgy felprémesítik, hogy gyakran nem lehet megkülönböztetni, hogy téli kabát akart lenni, vagy bunda, ami egy kis fekete szövettel van kombinálva... Láttam egy érdekes fazont, amikor a hosszú sveifolt fekete kabát nyakát nyole ezüst-róka fejdíszítette körben. Csodaszép volt, de nem hiszem, hogy akadna asszony, vagy férj Magyarországon, aki az ezüst rókákat a fejkéért venné meg. (Vagy tévednék? Tessék jelentkezni!)

A fekete mellett mutattak néhány nagyon érdekes bordó és ennek minden árnyalatú kabátját, doubl szöveteiből és angorásból, vagy pedig olyan esomós felületűekből. Ezeket nerzzel díszítik. Egy ilyen is mesélek: hosszú, kicsit elől nyitott kabát volt bordó színben, széles steppelt övvel, zsebek nélkül, kicsi oroszos nyakkal, az ujjai pedig egész végig nerzből tevődtek össze. Olyan elegáns volt, hogy csak úgy bámultunk.

Egy zöld tweed téli kabátnak az érdekessége pedig az volt, hogy három kék róka hullámos elhelyezésben alkotja a nyakkörűi díszét. Mondanom sem kell, hogy ez sem volt kismiska.

Általában ma olyan prémtobzódás van, hogy erre még — de ezt

most komolyan mondom, — példa nem volt. Ugy látszik, amilyen mértékben romlanak a viszonyok, olyan mértékben emelkedik a divat pazarsága.

Téli kabát, ezt kénytelen vagyok leszögezni: kell. Kell még akkor is, ha két bunda áll rendelkezésünkre. Mert a téli kabát egészen más célt szolgál. Téli kabát trottör, elegáns, átmeneti viselet. Bunda csak akkor kell, ha este elmegyünk valahova, vagy ha nagyon hideg van. A téli kabátot még a téli kosztüm is helyettesíti, de természetesen erről egy másik cikkemben fogok bővebben írni. Egyelőre tessék a téli kabátokat megcsináltatni...

DIVATPOSTA

Marika. Egy elegáns szürke átmeneti kabátot ajánlok, amit remekül ki tud majd télen is használni. Ugyanis: az ősszel viselheti így angolos kihajtós fazonban november elejéig, akkor a kihajtóra tegyen szürke perzsát, esetleg az ujjaira is és tavasszal ismét leszerelheti. Szürke nyulszőr kalapot is viselhet hozzá, télen pedig rendes fekete összeállítás. Üdvözlöt.

F. M.-né. Sötétkék kalapja, amit kiválasztott nagyon kedves és egészen biztos, jól fog állani. Egy elegáns sötétkék őszi komplet kérjen hozzá férjétől. Üdvözlöt.

Őszi problémák. A beküldött fekete selyem anyag igen divatos, csináltassa úgy, hogy beállított fehér hosszú satin ujjakat csináltasson beel, rövid, kicsit glocknis aljjal, két ujjnyi széles övvel. Csipkeruhájával várjon meg, amíg a divatbemutatók meg nem voltak. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Zöldhableves, pirított borjúmáj, tört burgonya, szőlő. Vacsora: Lelesó tojással, uborka, kompót.

Kedd. Ebéd: Köményleves, tarhonyás borjúhús, aranygaluska. Vacsora: Sajtos makaróni.

Szerda. Ebéd: Karfiolleves, libaprótlék paradicsommártással, grizés tészta. Vacsora: Felvágott, zöld paprika, szőlő.

Csütörtök. Ebéd: Paradicsomosleves, töltött borjúhús, kel, szilva. Vacsora: Tojásrántotta zöldpaprikával, sajt.

Péntek. Ebéd: Tarkableves, rakott burgonya, alma pongyolában. Vacsora: Aluditej, vajaskenyér, paprika, szőlő.

Sombat. Ebéd: Gombaleves, párolt libamell, tök, szilvagombóc. Vacsora: Paraj tükörtőjással, gyümölcs.

Vasárnap. Ebéd: Raguleves, paprikásesirke galuskával, uborka, punestorta. Vacsora: Töltött esirke zöldbab, gyümölcs.

RECEPTEK

Dinnyehéj cukorban. (Közkívánatra.) Vastag sárgadiunye héját citromsavas vízben két órán át áll-

ni hagyjuk. Annyi cukrot adunk hozzá, amennyit a gyümölcs nyom a cukrot kevés vízzel felforraltjuk és a dinnyét addig főzzük benne, amíg szép üveges, áttetsző lesz. Le-fődvé másnapig állani hagyjuk. Másnap a szirupból lyukas kunálal kiszedjük és a szirupot újra felforraltjuk s a gyümölcsöt beletéve azonnal elhuzzuk és egy napig állani hagyjuk. Harmadik napon a gyümölcsöt üvegekbe rakjuk s a szirupot kellő sűrűre főzzük, hogy a gyümölcsöt az üvegben elfedje forrón a gyümölcsre öntjük. Biztonság okáért jobb, ha kigőzöljük, de ez nem feltétlenül szükséges.

ÉRTESEM m. t. vevőközönségemet, hogy **PARISI MODELL JEIMMEL HAZAÉRKEZTEM** és várom szives látogatásukat.

Kiváló tisztelettel
GRÜNWALD DUCL.

Borjuszelet paradicsommal. A borjuszeleteket megtisztítjuk, kiverjük és lisztbe megmártva mindkét oldalát, forró zsírban hirtelen kisütjük. A zsírjában lisztel, paradicsommal feleresztett levet ráöntjük a kisült szeletekre, közbe tesszünk egy kis sót, cukrot és törött borsot rá és lassú forrásnál puhára főzzük.

Élelmiszerek utja a világ körül

Angliában a világháború előtt szinte teljesen ismeretlen volt a konzervált élelmiszerek fogyasztása. Az angol néprétegek csak a háború folyamán kényszerültek rá a konzervált tápszer fogyasztására, miután a háborús nehézségek hozták magukkal, hogy bevezessék azt a piacokon. Angliát ugyanis egy élelmiszerárthat fenyegette s így kénytelen volt messze gyarmatairól kerülő úton pótolni az a behozott élelmiszer mennyiséget, amelyet azelőtt a La Manche-csatornán túlról, vagy az északi országokból vett át. — A hosszú tengeri út szükségessé tette az élelmiszerek konzerválását, így a gyarmatokon egymás után létesítették a hatalmas konzervgyárakat, amelyek a húst, a gyümölcsöt, a főzeléket fagyaszott, vagy konzervált állapotban hozták át az óceánon. A háború után a konzervált élelmiszerek használata továbbra is szokásban maradt Angliában és olyan hatalmas iparág fejlődött ki belőle, amely óriási kivittel dolgozik, sőt ez az ipar olyan konyhaművészetet fejlesztett ki, amely lekunkurálja a legrégebb hollandi és dán konzervgyárakat is. Az angol konzervgyárak kivitele most már teljesen fordított módon nem a gyarmatokról az anyaországba, hanem az anyaországból a gyarmatokra irányul. A távoli világrészekből csak a nyersanyagot hozzák Angliába modernül felszerelt hűtőkamrákkal ellátott hajókon s a nyersanyagot angol területen dolgozzák fel, innen viszik vissza a gyarmatokra. Nagybritannia évi konzervforgalma kétmillió darab körül mozog. A konzervek előállítását természetesen a legmodernebb orvosi, kémiai ismeretek figyelembevételével történik és szinte kizárt eset, hogy a gondtól készült angol konzerv mérgezést okozna.

35907—1937. VII. sz. HIRDETMÉNY.
A fűzesabony—nyirábrányi th. közút Poroszló—Tiszafüred közötti 31—32 kilométer szelvényében levő közúti és vasúti forgalmat szolgáló úgynevezett Nagytiszai-vashíd vasúti vágány súlylyesztési munkálatai az egri m. kir. államépítészeti hivatal 7080/m. 1937. sz. értesítése szerint elkészültek és a hídon a közúti forgalmi korlátozások megszűntek. **Polgármester.**

A debreceni városi kertészet „nádvirág-canna” variációi a magyar kertészet büszkeségei

Budapesti lap Pohl főtanácsos kitenyészett gyönyörű canna-tajtáiról

Debrecenről éppen a múlt évben állapította meg egyik amerikai vendégünk hogy a canna-k városa. Valóban, oly virágzó a debreceni városi kertészet canna, vagy amint magyarul mondják, nádvirág tenyésztete, hogy nemcsak debreceni, hanem országos, sőt nemzetközileg is értékelte Debrecennek ez a specialitása. Az egyik budapesti lapban Natter-Nád Miksa, a kitűnő kertészeti szakértő a következő cikket szenteli a nádvirág és a debreceni városi kertészet nádvirág kultúrája díesztetésének:

A nyár végi kertek pompás dahliainak komoly versenytársa a tűzpiros, a kénsárga, a narancssárga, vagy a sötétvörös virágú canna. Nemesek virágával, szép növéssel, hanem világoszöld, sötétvörös, vagy barna leveleivel is nagyszerűen hat és kellemes látványt nyújt mindazoknak, akiknek örömeik telik a virágok esodálatos és gyönyörűségei életében. Aránylag elég régi dísznövényünk a canna, bár tenyésztését tulajdonképpen csak három-négy évtizede karolták fel nagyobb mértékben és most már nemcsak a parkoknak, hanem a kis családi kerteknek is kedvelt növénye. Az első, másfél-két méter magasra növe, apró piros virágú canna, a *Canna indicá* — azért nevezték el cannának, mert a nádhoz hasonlít — 1570-ben hozták Európába Amerika tropikus vidékéről. Az akkori fűvészek azt hitték, hogy gumóit emberi táplálékknak lehet felhasználni, mert Amerika indiánjai valamilyen eljárással kitűnő ételt készítettek belőle.

A növényt eleinte, akárcsak a burgonyát, vagy a kukoricát, egyik-másik fűvészkertben dísznövényként nevelték, de míg a burgonya és a kukorica lassankint kivonult a díszkertből, az üvegházból és haszonnövény lett, addig a canna továbbra is megmaradt dísznövénynek

és legfeljebb hirsónagságú, fekete kemény magjából készítették nyakfűzért. A növény Európában történt behozatala után rövidesen hozzánk is elkerült. A belga származású Clusius, család néven Charles de l'Ecluse, aki hazánk flórájában is kiválóan működő elsőrendű fűvész volt, küldte el a canna magvait és gumóit Batthyány Boldizsárnak a törökverő németújvári zászlós várúrknak, a későbbi királyi főasztalnokknak, tiszteletének jeléül. A tudományokkal is foglalkozó Batthyány gyakran látta vendégül az akkor már Európaszerte neves botanikust, aki szorgalmasan gyűjtögette növényeinket, lerajzolta, sőt népies nevüket is feljegyezte és azokról korszakos művében részletesen be is számolt. — Batthyányi udvarában Clusius sok magyar főúrral és tudóssal ismerkedett meg, többek között a híres diplomatával és historikussal, Istvánffy Miklóssal, Oláh Miklós esztergomi érsek volt titkárával, a későbbi nádorhelyettesével, kivel szoros barátságban s élénk levelezésben állott még leydeni tanárkodása idejében is, egészen haláláig. Clusius révén honosodott meg nálunk a

vadgesztenye, az orgona, számos nőszirm, a jácint, a tulipán és elsőiben az ő bécsi kertjében érett meg a burgonya és ő termesztette ott először a paprikát és a dohányt is.

Eleinte csak zárt helyen nevelték a Canna indicát, de a tizenhetedik század derekán már a kertekben is dísz-

lett. Lippai György esztergomi érsek pozsonyi kertjéből sem hiányzott. — Lippai János leírása szerint a „canna india, indiai nád, olyan mint a nád, de az levele hosszú széles, felfüül szép veres cinobrium színű virágok függnek egynéhányan alá rajta. Némelyek sárgák és pettyegettek, a virágok lehullván, egy gesztenyeformára nőtt bájban lézen fekete kemény mag, gömbölyű, azért mindenekelőtt elvetik, egynéhány nap ganójos vízben kell áztatni, hogy meglágyuljon, némelyek égett borba áztatják. Idővel újabb canna fajokat hoztak részint Délamerikából, részint Indiából. Ezekből állították elő a virágnemesítő kertészek azokat a nagylevelű és élénkzsinű, a musa leveleiből hasonló levelű változatokat, amelyek még a múlt század végi kertekben is legdíszesebb növényei voltak. A múlt század elején indiai nád helyett a német »Blumenrohr« mintájára virágnádnak, sőt »virnád«-nak is nevezték a canna. Most is virágnád a neve, bár több nyelvész helyesebbnek véli a »nádvirág« elnevezését. Új korszak kezdődött a canna tenyésztés terén, amikor Crozy, lyoni virágnemesítő, 1875-ben forgalomba hozta a nagyobb részt alacsonyabb növényű, korán virágzó, nagyvirágú, pazarszínű keresztezéseket különféle hangzatos nevekkel. Ma már sok fajta és változata ismeretes a gyönyörű növényeknek, sőt vannak már kiváló

magyar canna-fajták

is. Mindezek kertészeink és virágnemesítőink értékes munkáját dicsérik.

A magyar canna-fajták előállításában nagy érdemei vannak Mühle Árpádnak, aki annakidején Temesvárott nemesített néhány gyönyörű, főképpen rózsaszínű cannaikat, de

a legnagyobb érdem kétségtelesen Pohl Ferencé, a debreceni városi kertészeti felügyelő, aki hosszú évek munkájával olyan kincset adott a magyar kertészek kezébe, melyet méltán irigyelhet a külföld legelőkelőbb növénynemesítője is.

A magyar cannaik annyira különböznek a korábban ismert és nevelt cannaiktól, hogy *Canna floribunda* néven új fajtának ismerte el a növényudjondságokat bíráló bizottság. Most már több cannaudjondság tanuskodik a magyar canna nemesítés dicsőségéről. Szinte egyedülálló a cannaik között a törpe és zömök növényű széles, kissé hamvas, fűzöld levelű, tömött fürtű, tündöklő skarlátban átmenő, lazaevörös színű, gazdagon és tartósan virágzó *Canna floribunda var. »Horthy Miklósné«*, továbbá a szintén törpe növényű, halvány lazacrózsaszínű *»Virágos Magyarországi«*, a pettyes, szalmasárga virágú *»Mayer miniszter«*,

a sűrűn bokrosodó, korán és tartósan virágzó, élénk és tiszta cse-

resznye piros színű »Debrecen«, a sötétzöld barnával szegélyezett levelű gazdagon virágzó élénk, világító korminpiros színű »Déri Frigyes emléke«, az alacsony termű, kénsárga virágú »Pallag«, a félmagas növényű, széles hamsa fűzöld levelű, üde, halvány hűsrózsaszínű, világos sárgával pettyezett virágú, a hősi halált halt debreceni városi főkertészről elnevezett »Demecs Elemér emléke«, a zömök növényű, kemény, fényes zöld színű levelű, világos karmúnszínbe átmenő rózsaszínű, kénsárga színű szegélyezett virágú, »dr. Magoss György« nevű változat,

amely az erős napfényt is jól bírja és sem az erős harmat, sem az eső nem árt meg virágainak.

A Csokonai-színház új együttese

A bérletgyűjtés megkezdődött

Horváth Árpád színgazgató most küldötte meg nekünk a színtársulat tagjainak jegyzékét. Eszerint a debreceni Csokonai-Színház társulatának névsora az 1937/38. színevadra:

FÉRFIAK:

Alszeghy Lajos karakter és kórikus, Adorján László táncos és s. színész, Balázs János karakter és kórikus, Bakó József bariton, Csanak Béla karnagy, Erényi Béla főügyelő, Faragó Ödön főrendező és jellem színész, Herczeg László és jellem és kórikus, Kamarás Gyula hős és énekes, Kórikus Sándor rendező és jellem színész, Kovács László baritonista, Kun Tibor s. színész és boy, Ladányi Ferenc lírai és hős színész, Mányai Lajos hős és jellem színész, Nagy Endre prózai bonvivan és énekes, Oláh Miklós s. ügyelő és boy, Putnok Gyula énekes tenor és bonvivan, Puskás Ferenc boy és s. színész, Sárdy Gyula boy, szülő táncos, Seprényi Lajos karakter, boy, Sugár Mihály táncokórikus, rendező, Szabó Ernő főrendező, buffó és jellem színész, Szabó Imre rendező, jellem színész, Székely András síhedert színész, Sárkány Lajos rendező, jellem, buffó, Szabados Ambrus s. színész, Tanay Emil énekes bonvivan, Virág Elemér karnagy, Zony Gyula táncos boy.

NŐK:

Abonyi Mária sugó, Albán Anna prózai hőső, Csabay Rózi szöletáncoső, Erényi Béláné pénztáros, Feledy Éva s. színésző, girl, Halassy Mariska anya és jellem színésző, H. Naményi Lili, Jurik Ica szubrett primadonna, Jurik Julesi táncos szubrett, Kertész Klára girl, Kádár Zsófia sugó, Kákóky Anna s. színésző, Miklóssy

Orthoped és divatcipőket

felelősséggel készít P. NCZES Csapó u. 6

A magyar ujdonságokat is, mint általában minden canna, célszerű előnevelni, azaz korábban cserépbe ültetni, meleg helyen meghajtatni és mint leveles növényeket kiültetni. A canna általában a legszebben védett naps helyen fejlődik és ilyen hoz nagy virágokat is. Különösen akkor bőséges a virágzás, ha a növényt havonta egyszer vagy kétszer trágyalével is megöntözik.

Minden magyar virágkedvelő becsülje meg a magyar földön kinemesített, esodálatosan gazdagon és folyton virágró cannaikat, amelyek már akkor kezdték hódító körútjukat, amikor hivatalosan még el sem ismerték. Ahol a kertekben szízfoltokkal kell hatást elérni, ott a magyar canna nélkülözhetetlenek. Növénynemesítőink továbbra is fáradságtalanul munkálkodnak újabb magyar cannaik előállításán és az eddigi nagyszerű eredmények alapján bízni lehet abban, hogy még sok pompás és gyönyörű virágnáddal, illetve nádvirággal lepik meg a virágkedvelőket.

Klára titkár, Nagy Erzsébet komika és társ. sz., Pogány Margit próza és énekes, Sivó Mária próza és vígjáték hőső, Somlay Julia próza és vígjáték sz., Solymossy Ila s. színésző, girl, Surányi Anna s. színésző, girl, Sz. Tihanyi Piri kórikus és társ. sz., Takács Rózi s. színésző, girl, Zobor Ilona s. sz., girl, Kiss Erzsébet könyvelő.

MŰSZAKISZEMÉLYZET:

Zolnay Béla díszl. mester, Almássy Andor főszabó, Zakar István fodrász, Nagy József fővilágosító, Tóth József világosító, Szabó István kellekes, Nagy Sándor bútoros, 14 díszítő munkás, festők, zsinóros, 1 segédszabó, 1 könyvtáros, 1 házimester, 1 irodai állászt, jegyszedő személyzet.

Horváth Árpád igazgató.

SZÍNHÁZI BERLŐK

FIGYELMÉBE

Miklóssy Klára, a Csokonai-színház új titkára már megkezdte Debrecenbe és a bérletgyűjtést megkezdte. — A titkár naponta délelőtt 8—10, délután 2—4 óra között áll a Csokonai-színházbeli titkári helyiségben a bérletrendelkezésre. A régi bérlet múlt évi helyeiket szeptember 14-ig szíveskedjenek kiváltani, mert a helyek további fenntartása nem lehetséges.

HIRDETMEY. Közlöm az érdekelte patkoló kovács mesterekkel és kovács segédekkel, hogy a m. kir. 6. honvéd vegyesdandár parancsnokság a debreceni huszárlaktanyában 1937. évi november hó 1-től kezdődő 6 hónapra keresztül minden vasár- és ünneppnapon, kivéve karácsony, húsvét és újév vasárnapján délelőtt 7 órától 13 óráig elméleti és gyakorlati patkolókovács tanfolyamot rendez. — A tanfolyam hallgatóiul legfeljebb 25 polgári kovácsmester, vagy kovácslegény vehető fel azok közül, akik erre önként jelentkeznek. A jelentkezésnél elsősorban hajdúvármegyei kovácsmesterek és kovácslegények vétetnek figyelembe. Felhívom az érdekelteket, hogy a tanfolyamra a debreceni m. kir. huszárlaktanyában (Nyugati utca) november hó 1-ig jelentkezzenek. Debrecen, 1937. augusztus hó 26. Polgármester.

Őszi nagytakarítás

a legjobb alkalom a rovarok irtására. Azonban ne egyedül végezz, mert a szakértelem nélküli munka drága és nem célravezető. Bizza rá az

„ELEKTRO-TOX”-ra, akik fillérékért tartják karban lakását rovarok ellen egész éven keresztül.

Teljes garancia és diszkréció!

Félórai permetezés után a szoba azonnal lakható!

Irányáraink: P —.70-től P 1.10-ig.

„ELEKTRO-TOX” Piac u. 89. Telefon 22-82

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA

15—20 FILLERREL JAVULT

Ujrozok októberre: 19.50—19.58, zár-
lat 19.58—19.60, márciusra 20.23—
20.30, zárlat 20.30—20.31.

Tengeri szeptemberre: 11.71—11.68,
zárlat 11.69—11.71, májusra 11.76—
11.80, zárlat 11.79—11.80.

A készáru piac irányzata mérsékelt
forgalomban szilárd. A búza árát 15—
20 fillérrel, a rozs alsó határát né-
gyesen 5 fillérrel telemelték.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 19.85—
20.30, 78 kg-os 20.15—20.60, 79 kg-os
20.40—20.80, 80 kg-os 20.55—20.90.

Rozs: 18.95—19.10.
Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—
17.00, középminőségű 15.75—16.25.

Zab: elsőrendű 17.00—17.20, közép-
minőségű 16.90—17.00.

Tengeri: 12.10—12.20.

Búza: 250 mm bihari 80-as 20.55,
150 mm szabolcsi 80-as 20.90, 150 mm
hajdú 80-as 20.85, 300 mm bihari 80-
as 20.50, 300 mm bihari 80-as 20.50,
600 mm hajdú 80-as 20.90, budapesti
paritásban.

**DEBRECENI TERMÉNY-
ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK**

Búza 18.60—19.00—19.20, rozs 17.50
—17.80, árpa 15.20—15.50, zab 14.50
—15.00, tengeri 10.40—10.80, csöves
4.20—4.80—5.00, lucerna 5.00—6.00—
6.50, széna 3.60—4.50—4.80, here 4.60
—5.00—5.50, szalma 1.40—1.60.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Szeptember 5-én, vasárnap: Csépa,
Fülöpszállás, Gyula.

Szeptember 6-án, hétfőn: Akasztó,
Salatonlelle, Bánréve, Bugyi, Duna-
pentele, Enying, Füzesabony, Görge-
leg, Kismarja, Hercegszántó, Jászapáti,
Köszeg, Kutas, Lovasberény, Nagyvá-
zsony, Nyíregyháza, Pécs, Sopron (16-
vásár), Szepes, Szikszó, Szolnok, Tüs-
kévár, Vizvár.

Szeptember 7-én, kedden: Cegléd,

Diósjenő, Hőgyész, Magyarmecske,
Mogyaszó, Nagyfűged, Nagyhortobágy,
Nagyvázsony, Némethely, Simontornya
Szamoszeg, Szentgál.

Szeptember 8-án, szerdán: Biharke-
resztes, Csorna (havi), Kaba, Oroshá-
za, Simontornya, Városmiske.

Szeptember 9-én, csütörtökön: De-
vecser (havi), Csorna (havi), Diósgyőr,
Étyek, Felsősegéd, Gyulakeszi, Jánk,
Mezőkövesd (havi), Mezőtúr, Nagycsá-
kány, Nagyszékely, Nyírbátor, Oroshá-
za, Szőlősgyőrök, Tiszakarád, Ud,
Zalaapáti.

Szeptember 10-én, pénteken: Dió-
vizsóló, Inke, Orosháza, Veszprém (ha-
vi).

Szeptember 11-én, szombaton: Apát-
falva, Árpás, Cibakháza, Homokszent-
györgy, Kiskundorozsma.

**HIVATALOS
VALUTAÁRFOLYAMOK**

Angol font 16.70—16.90, cseh koro-
na 11.05—11.95, dinár 7.50—7.95. —
USA dollár 337.30—341.30, francia
frank 12.35—13.05, leu 2.85—3.—,
úra 17.40—17.90, osztrák silling 80.00
—80.70, svájci frank 77.50—78.40.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi

adóhivatal a város lakosságát, hogy az
idegen beszédű körből, vagy vidékről
akár tengelyen, akár vasúton, vagy
posta útján a város területére behozott
fogyasztási adóköteles cikkeket — bor,
sör, szeszitalneműek (pálinka, likőr,
tisztá szesz, egyéb égetett szesz ital-
neműek és folyadékok), hús, szalonna,
háj, stb. — az alább megjelölt módon
jelentse be. Mindenki, aki bort két li-
tert meghaladó, de 25 literen aluli, sört
két litert meghaladó, de 25 literen
aluli, szeszitalneműeket egy litert
meghaladó, de 25 literen aluli mennyi-
ségben, vasúton, vagy tengelyen, kézi-
vagy személypadgyásként a város ter-
ületére behoz, tartozik a behozott
adótárgy nemét, mennyiségét az illető
helybeli vasúti állomáson, illetve a
vámorompóknál a bejelentések átvé-
telére jogosított közegeknél a behoza-
tallal egyidejűleg azonnal bejelenteni

és a behozott mennyiség után a törvé-
nyesen megállapított fogyasztási adót
ugyanecsk a fentemlített közegeknél,
a közegek által kiállított hivatalos
nyugta (fogyasztási adó bérc) ellené-
ben azonnal megfizetni. Mindenki, aki
a fent felsorolt fogyasztási adóköteles
cikkeket vasúton, vagy tengelyen, kézi
vagy személypadgyásként 25 literen,
illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a
város területére behoz, a behozatalkor
azonnal köteles azt a vasúti állomáson
kirendelt fogyasztási adó ellenőrző köz-
vez, illetve a behozatali útvonalakon
felállított vámorompók kezelői elé al-
lítni s ezen felül a behozott adótárgy
nemét, mennyiségét, úgyszintén az el-
raktározás helyét és idejét a behozatal-
tól számított 24 órán belül a városi
adóhivatal fogyasztási adókat kezelő
osztályánál (városi adóhivatali udvar,
földszint) bejelenteni. A postacsomag-
ban bármilyen mennyiségben érkezett
fogyasztási adó alá eső cikkeket a postai
kézbeszítéstől számított 24 órán belül
ugyanitt szintén bejelentendők. Közli
a városi adóhivatal a város lakosságá-
val azt is, hogy a fogyasztási adó alá
eső cikkeket tengelyen, vagy gyalog-
osan csak a sorompóházakkal ellátott
nyilvános utakon szabad a város terü-
letére behozni s hogy az összes utak
fokozott és szigorú ellenőrzés alatt
tartatnak. A fogyasztási adó alá eső
cikkeknél a sorompóházakkal el nem
látott utakon történt szállítása, vala-
mint a bejelentés elmulasztása jöve-
déki kihágást képez, melynek során a
mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a
megrövidített, vagy megrövidítés ve-
szélyének kitétt fogyasztási adó illetve
adópillék négyszeres összegétől anna-
nyolcszoros összegéig terjedhető pénz-
büntetéssel büntetettik. Városi Adó-
hivatal.

HIRDETMÉNY. A m. kir. honvédelmi

igazgatásnak az őszi gyakorlatok
végrehajtásához több napon át na-
gyobb számú ló és jármű előfogatra
van szüksége. A lovak és járművek
szeptember hó 9-én reggel 5 órától szá-
mított 11 napra igényelhetnek. Az elő-
fogatok térítési díjait a m. kir. hon-

védelmi miniszter úr a következő-
képen állapította meg: a) egy pár
hámszerszámmal ellátott ló és kocsi
után naponta 7 pengő, azaz hét pengő.
b) egy fogatolt jármű és kocsi után
naponta 8 pengő, azaz nyolc pengő.
Az igénybevett lovak és kocsisok él-
mezéséről a katonai igazgatás gondos-
kodik. A térítéseket az előfogatokat
igénybevevő parancsnokság az elbo-
csátás alkalmával közvetlenül az elő-
fogatolt szolgáltatók kezéhez fogja —
minden levonás nélkül — kifizetni. —
Felhívom azokat a lóartó gazdákat,
akik e méltányosan megállapított térí-
tési díj ellenében a lovaikat és jár-
műveiket hajlandók előfogatként szol-
gáltatni, hogy összesírásuk végett ha-
szonállatvizsgálati igazolványukkal
együtt haladéktalanul jelentkezzenek
a Kossuth uca 20. szám III. emelet
92 c. számú hivatalos helyiségben, —
ahol a kiállítandó előfogatokra nézve
még szükséges tudnivalók megadat-
nak. A jelntkezés utolsó hatánapja
szeptember ötödike, vasárnap, délután
14 óra. — Debrecen, 1937 aug. 31. —
Polgármester.

HIRDETMÉNY. A hortobágyi

őszi (hídi) országos állatvásár folyó
évi szeptember hó 7-én, kedden a hor-
tobágyi vasúti állomás közvetlen köze-
lében, a hortobágyi csárda előtti vásár-
térén lesz megtartva. Ezen országos áll-
atvásáron kedvező alkalom kínálko-
zik a magyarfajta üszök, tehének, ti-
nók és jármos ökrök, továbbá a Nó-
nius fajta igás és növendéklovak, ma-
gyar racka juhok, valamint magyar
fésűs bírkáknak úgy tenyésztési, mint
levágás céljára történő beszerzésére. A
hortobágyi vásár napján a város belső
területén levő állatvásártérn tartani
szokott heti ló- és szarvasmarhavásár
ez alkalommal elmarad. A hortobágyi
állatvásárral kapcsolatban kirakodó-
ipari vásár is lesz. — Polgármester.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A

**DEBRECENI FÜGGETLEN UJ-
SÁG-BAN HIRDETO CEKEK-
NEL ESZKÖZLI VASARLASAIT**

Egy apróhirdetés egyszeri köz-
lése 10 szög két napilapban,
a Debreceni Független Ujság-
ban, a Debreceni Ujságban
HÉT KÖZ NAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számítanak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvi-
lágosításaj készséggel szolgál-
unk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

»Élni jó«-nak
üzemem: közbe jött aka-
dály. 5-én ugyanott ugyan-
azon időben. 1348

**Intézeti
harisnyák és
szvetterek
legolcsóbban a
HAVAS Harisnyaházban**

Tűzfát, szenet
takarékos ember télire
már most szerzi be Vágó
József tűzifa- és szentele-
pén, a Margit-fürdőnél. —
Elsőrendű hazai szenek
rövid ideig még a mult évi
árban. Katonatisztek al-
tisztok, »Unió« tagok be-
szerzőhelye. Telefon 10-24.
906

„ELEKTRO-TOX”
tán nélkül, mindent irt.
Garanciával vállalja laka-

sok szakszerű évi karban-
tartását, poloska, moly
sváb, légy stb. rovarok el-
len. Emberre veszélyte-
len! Előkészületek nincse-
nek. Havonként egy fél
órát kérünk s egész évben
tisztá a lakása! Irány-
áraink: szobánként és ha-
vonként P —70-től P
1.10-ig. »ELEKTRO-
TOX«, Piac u. 89.

Betöltendő állás

Mindenes
főzőnő azonnalra felvéte-
tik. Széchenyi u. 11. Föld-
szint. 1354

Kereskedelmi
végzett tisztviselőnöt ke-
resünk mielőbbi belépésre.
Ullmann Rt., Piac 69.

Ügyes
fiú lakatos tanoncnak fel-
vétetik. Kovács Lajos gép-
lakatosmester, Nyíraesád,
1342

Komencióz kocsi
nagy fiával októberre fel-
vétetik. Balogh, Teleki 14.

Kis fix
és magas jutalékkal jó-
megjelenésű hölgyek és
urak felvétetnek. »Elektro
tox, Piac u. 89.

Magános,
megbízható nőnek lakást
adok, takarításért. Pereces
7. 1345

Keresünk
intelligens, jómegjelenésű
urakat és hölgyeket fix fi-
zetéssel és jutalékkal, kez-
dőket kioktatunk. Jelent-
kezés: Anker Biztosító. —
Piac u. 34. 1298

Mechanikai
cipőüzemben kisegítő mun-
kavezetőt felveszek. Va-
sárnap 10—12-ig, udvar-
ban. Süsskind.

Rendes
szolid kiszolgálólány ital-
mérésbe felvétetik. Varga
u. 33.

Kifutófiú
fűszerüzletbe azonnal fel-
vétetik. Arany János u. 62.
5322

Kerékpáros,
motorkerékpáros ügynöki
munkával állandó kereset-
hez juthat. Király, Royal-
épület. 1008

Bejárónót
keresek egész napra, min-
den házimunkára, két kis-
gyermekhez. Szabóné, —
Honvéd uca 59. 71

Szabósegéd,
önálló munkás, felvétetik.
Erdős úrszabó, Derecske.
60

Kifutó,
esetleg kiszolgálólányt fel-
vesz Goldmann fűszerke-
reskedő, Külsővásártér 13.
szám. 1359

Főzni tudó
bejárónó felvétetik. Zsák
uca 11. 1361

Allást keresők

Fiatal
német lány gyermek mellé
vagy esetleg házvezetőnő-
nek szeptember 15-re ál-
lást keres. Debrecen, Gyár
uca 12. 95

Ingatlan
kaucióval alkalmazást ke-
res vidéki fiatalember. Le-
veleket »Fogékony hajla-
mú« jellegre kiadóba két.
996

Üzletek

Jóforgalmú
fűszerüzlet kiadó. Sámsoni
és Szeremlei uca sarok. —
Ertekezni hentesüzletben.
1346

Hajdúböszörményi
jőmeneteli trafikomat el-
cserélném debreceni tra-
fikkkal. Cim a kiadóban.
63

Jőmeneteli
étkezde azonnalra átadó. —
Hatvan u. 69. 1356

Ingatlan

Eladó
ház üzletekkel, lakásokkal, nagyobb bankteherrel, kisebb elcserehető. Csapó u. 81. 1340

Olcso házhelyek
eladók a Luther és Kuruc utcák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Párkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12., I. emelet. 3412

Eladó
Horthy Miklós uton és Poroszlai úton több villatelek. Magoss György tér 29. 812

Üres
telek, két uccara nyíló, eladó vagy kiadó. Erdeklődni: Erzsébet 14. 5249

Családlház
központi eladó, azonnal elfoglalható. Megtekinthető: 2-5-ig. József kir. hg. u. 18. 1358

Ház eladó,
kedvező fizetési feltételekkel, szép nagy telekkel, két uccara nyílik. Gyöngyvirág u. 18. 5160

Házhely
cághíd közelében eladó. Borzani Gáspár u. 18. Rácz, Ferenc József út 38. 93

Kiadó lakás

Négyszobás,
hallos lakás, I. emelet, központi fűtéssel november 1-re. Simonffy u. 7. sz. 1347

Teljesen
különbejárattal esinosen bútorozott szoba parkirozott udvarban, nyaralás céljából is kitűnő, pormentes, kiadó. Péterfia uca 48., hátul az udvarban. Erdeklődni Tóthnéknél, vagy a tulajdonosnál. 5095

Kiadó
a hosszúpályi útfélen 21 hold föld tanyával, 258. sz. Eötvös uca 69. sz. 1350

Teljesen
különbejárattal kapualatt uccai bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 40. 5287

Kis
bútorozott szoba, Ferenc József út 68. II. emelet 3. 1353

Különbejárattal
parkettes bútorozott szép szoba 1-2 személynek 15-re kiadó. Széchenyi 40., I. emelet. 1297

Kiadó
udvari kis szoba, faskamrával esinos udvarban, tizenötől. Kölesy 15. 100

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari lakás a város központjában, Bethlen u. 50. szám alatt, november 1-re olcsón kiadó. Ertekezhetni: Maróthy György u. 21. szám alatt, d. u. 2-3 óra között. 1344

Déri térre
kétszobás modern novemberre, Vargakertben kétszobás azonnalra. Ertekezni: Bethlen u. 23. 1329

Kiadó
földszinti 3 szobás és I. emeleti 2 szobás lakás teljes komforttal november 1-re. Ertekezni: Simonffy u. 13. Házfelügyelőnél. 1188

Kiadó
bútorozott szoba, esetleg két szoba, fürdővel. Vilmos körút 6. 91

Különbejárattal
bútorozott szoba fürdőszobával, kisebb-nagyobb szoba anélkül, parkirozott udvarban azonnal kiadó. Rákóczi u. 35. 1352

Uccai
szép szoba előszobával magánosnak októberre kiadó. Magoss György tér 17. 92

Elegánsan
bútorozott szoba azonnalra kiadó. József kir. hg. 43.

Lakást keresők

Keresek
október 1-re 2 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel álló lakást, kis család részére. Esetleg 1 szoba, hall és mellékhelyiségekkel. Címet a kiadóba! 5317

Öreg házaspár
keres 1 kis szobát, 10 pengőt fizetnek érte. Címet a kiadóba kéri leadni. 5298

Kertesházat
gyűjteménnyel berbe keresek, lehetőleg kétszobásat a város nyugati részében. Ajánlatot »Allandó bérlő« jellegre a kiadóhivatkozva kerem. 5

Keresek
bútor elhelyezésére száraz, tiszta szobát. Ajánlatot: ármegjelöléssel kiadóba kerek »Bútor« jellegre. 1357

Eladás

Eladó
szép háló, ebédlő, konyha, félháló, bútorok, tűzhely. Török Bálint 15. 99

Ebédlői
bőrszékek, álló ruhafogas, kertifecske, előszoba, tükrös fogas. Piac 63. 96

Eladó
1 drb. Stingl zongora, 1 drb. ág sodronnyal, 1 drb 12 személyes ebédlőasztal, 1 drb. kerek virágállvány. Vigkedvű M. u. 28., hátulsó lakás. 5318

Linozeum
nagyon olcsón eladó. Széchenyi u. 10. 97

Kosárfonáshoz
arany fűzvestő eladó. — Diófa u. 15. 5307

Nagyító
lencsék olcsón eladó. Széchenyi u. 10. 98

Kanárivadár,
szépen éneklő, eladó. Cím a kiadóban. 5267

Ékszer-
vagy divatüzletbe való üveges berendezés olcsón eladó. Szepességi 28., asztalosnál. 1049

Használt
kis Singer-varrógép eladó. Varga uca 12. 5

Ariel
motorkerékpár, 250 kcm, kitűnő állapotban olcsón eladó. Kálvintér 3. 1335

Eladó
bontásból kikerült faanyagok, ajtók. Beresényi u. 67. 1349

Kerékpárok:
Puch, Styria, Opper, Oxford, Aiglon, Bismark, Csepel, egyéb gyártmányok. Motorkerékpárok: Zündopp, Méray, Puch, Puch 250, James 200, Indán 600, Wanderer 500. Részletfizetés. Alkatrész nagy raktár Királynál Royal épület. 1008

Bontásból
deszka és léc eladó. Árpádtér 17. 1362

Eladó
hálószobaberendezés, egy nagy tükör, esillár. Simonffy u. 13. Erdeklődni: házfelügyelőnél. 1189

Eladó
bútorok, varrógép, tűzhely, cimbalom, fényképező szerzők. Szappanos u. 21. 847

Gőzlokomobilok,
4-6-8 HP tizlégkörösek, Hofherr cseplőszerény 62.000, 60", ekék, egyesek és kettősök, lánc és súlyom borona, egylovas szekér eladók. Király, Royal épület. 1008

Elköltözés
miatt eladó ebédlő, háló, bútor, előszobafal, gardrob szerény, asztalok, szekrények, kerek mangorló, karlsbadi étszerviz és kompótos, női bunda, kabát, lábszák, zongoraszek, kottatartó, fali- és állótükör, kis vaskapu, kályhák, kályhavédő, festmények, dísz tárgyak, vasalók hajszárítógép, villanymelegítő, fajanc mosdókészlet, orvosi hagyatékból műszerek, villanygépek, vibrációs massaga, Sanax, stb., szakkönyvek és folyóiratok, stb., porszívógép. — Megtekinthető 2-5-ig. József kir. hg. u. 18. 1357

Eladó
két 90x180-as ki-benyíló ablak és egy fekete öltöny. Kishegyesi út 12. 1359

Rádió
villanyzeres, javítás leg olcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron, Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 2. 206

Vétel
Börgarnitúrát keresek fekete színben, jó állapotban. Csak magánosoktól. »Garnitúra« jellegre. 1328

Ócskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Ócska gépeket vásárolok. 1309

Börgarnitúrát
keresek fekete színben, jó állapotban, csak magánostól. »Garnitúra« jellegre a kiadóba. 59

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerára (Szinház mellett). 5108

Patkányfogó
kutyát megvételre keresek. Ferenc József út 49., házfelügyelő. 5321

Használt
bútorokat, ingóságokat eladok, veszek, cserélek. Hivásra megyek. Piac 73., udvarban. 5314

Pérez

Ingatlanokra, árukra kölcsönöket tolyósít, beleteket jól kamatoztat a Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókja Ferenc József út 81. Telefon: 34-50 és 14-96.

Oklatás

Németül
beszélni rövid idő alatt megtanítom, bármilyen német fordítást is vállalom. Hatvan uca 1., I. k., III. 54. 1173

Birodalmi
német tanít kezdőket, haladókat. Turai, Rákosi Jenő u. 6. 1360

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth uca 41. 2237

Ellátás

Két
kisebb diákot teljes ellátásra, külön szobával elfogadok. Rákóczi uca 65., keresztépület. 837

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Elsőrangú
házikoszt az Ujságírók Clubjának éttermében. 4 fogásos nagymenü 1.10, — kis-menü 90 fillér. Diétás konyha orvosi előírás szerint. Piac uca 26., I. em. 5272

Diákot
teljes ellátásra elvállal orth. család. Paszternák Degenfeld tér 3. 1267

90 fillérért
4 fogásos kismenü kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házikoszt. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em. 1309

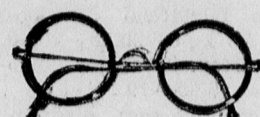
Középiszkolás
fiának elsőrendű ellátás, rituális étkezéssel, korrepetálással, tisztviselő családnál. Telefon: 29-17. 1309

Uricsalád
elvállal teljes ellátásra izr. diáklányt. Piac u. 77., keresztépület, I. 4. 1335

Orth.
fiatal házaspárnál teljes ellátást kaphatnak diáklányok vagy leányok. József kir. hg. u. 43.

Ajánlat

Kerékpár
és alkatrész legolcsóbb Keszlernél, Széchenyi u. 1. Külső 3.80-tól, tömlő 1.44 pengő 0.38, küllő 0.4 stb. 3305

Szemüveget
szemklinikai és szemorvosi receptre szakszerűen készítek. Ungár József látászertész és fotoszaküzletében, Debrecen, Széchenyi uca 1. sz. Takarékpénztár tag. 1266

Bármilyen
szvetterek, kosztümök, ruhák kötését a legmodernebb mintákkal vállalom. Özv. Posch Dezsőné, Rothermere u. 17. 5297

Frisch József
ékszerkészítő, drágakőfogláló tőkélletes kivitelben, előnyös árakban árusít, rendelésre készít, alakít mindenféle ékszert, drágakő foglalási, valamint javításokat. Szent Anna 5. 5315

Ódon
tankönyvek legnagyobb raktára, vesz, elad és cserél: Aezél antikvárium, — Széchenyi u. 2. Ugyanott mindennemű iskolacikkek olcsó árban kaphatók. 1226

Lovaskocsi
új és használt kapható, javításokat vállal Neuländer kocsigyár, Erzsébet u. 28. 1268

Világos
zöld színű bényei meszkő, lábamatnak kiválóan alkalmas, kapható: Debreceni Műkögyár Rt., Fűdő u. 2. telepén. 5269

Különféle

Grafológusnő
multrol, jelenről, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi 43. sz. 1341

Fehérneműt
olcsón, szépen varrok és javítok. Házakhoz is elmegyek. Késes u. 37. Lazikus Jánosné. 5272

Templomülés,
elsőrendű női, a Deák Ferenc uccai templomban átadó. Lászlóné, Szent Anna 31. 1351

200
darab prima anyajuh kosokkal és juhással 3 évi felestartásra kiadó. Bodnár Gábor, Hajdúnás. Tedej 302. szám. 45

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat**. Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T.** József kir. hg. uca 1. szám.